

SOČA SNIK

Publikacija Posoškega razvojnega centra

LETNIK XVI, ŠT. 2/2015

BOVEC, KOBARID, TOLMIN
ISSN 2350-4420

- **Kako naprej s štipendiranjem**
- **Kaj in zakaj trajnostna gradnja**
- **Parkiraj & doživi naravo**
- **Prve civilne žrtve soške fronte**

Številka vpisa v razvid medijev: 787
ISSN 2350-4420

Izdal in založil:
Posoški razvojni center
Trg svobode 2, 5222 Kobarid

Zanj:
mag. Almira Pirih

Naslov:
Uredništvo SOČAsnika
Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin

Telefon:
05/38-41-502 (glavna urednica)
05/38-41-510 (pomočnica urednice)

Faks:
05/38-41-504

E-pošta:
socasnik@prc.si

Spletne strani:
www.prc.si/socasnik
(arhiv izdaj od leta 2003 dalje)

Glavna in odgovorna urednica:
Mateja Kutin

Pomočnica urednice:
Tatjana Šalej Faletič

Izbor vsebin občinskih strani:
Nataša Hvala Ivančič (za Občino Kobarid), Špela Kranjc (za Občino Tolmin), Milan Štuc (za Občino Bovec)

Oglasno trženje:
05/38-41-510 (Tatjana Šalej Faletič)
Cenik oglasov najdete na spletni strani:
www.prc.si/socasnik/dodatno/cenik-oglasovanja

Lektoriranje:
Polona Hadalin Baša in Špela Kranjc
(za strani Občine Tolmin)
(oglasni niso jezikovno pregledani)

Fotografija na naslovnici:
Ptičja opazovalnica, ki je nastala v okviru arhitekturno-urbanistične in oblikovalske študentske delavnice ob mostarskem jezeru.
Foto: Mateja Kutin

Ilustracija:
Marko Podjavoršek

Oblikovanje, tehnična priprava in tisk:
Gaya d.o.o.

Naklada:
7.450 izvodov

Distribucija:
SOČAsnik se brezplačno distribuira po vseh gospodinjstvih Zgornjega Posočja.

Publikacijo sofinancirajo:
Občina Bovec, Občina Kobarid in
Občina Tolmin

Letnik XVI, št. 2, 2015

O pestrem posoškem dogajanju in tolminskem slavju

Mesec maj je mimo in z njim praznik *Občine Tolmin*. Kulturni, zgodovinski, zabavni, športni ... dogodki so se kar vrstili, praznovanje pa je doseglo vrhunec na slavnostni seji, ki so ga tokrat prvič organizirali izven občinskega središča. Letošnji nagrajenci so nagrade iz rok župana **Uroša Brežana** prejeli na Mostu na Soči. Slovesnost je potekala v telovadnici, ki je bila v lanskem letu energetsko sanirana z evropskimi (pridobil jih je **Posoški razvojni center** prek projekta CEC5) in občinskimi sredstvi. Zakaj taka sprememba, se je marsikdo med nami vprašal. Kot je povedal župan, so vzrok prav nagrajenci. Mostarji so bili namreč prejemniki kar dveh nagrad: priznanje je prejel **Mešani pevski zbor Zdravko Munih**, najvišje letošnje priznanje, plaketa, pa je šlo v roke članov moštva kanu C2 **Saša Taljata** in **Luke Božiča**. Priznanje je poleg omenjenega zbora prejel tudi **Košarkarski**

klub Tolmin, zahvale pa **Jernej Kenda**, **Doroteja Dakskobler** in **Jazz punt Big Band**. S čim so si nagrade prislužili, lahko preberete tudi v *SOČAsniku*.

Sicer pa je maj minil tudi v znamenju vseslovenskega festivala *Tedna vseživljenjskega učenja* (TVU), ki letos praznuje 20. obletnico. Pestro paletu brezplačnih predavanj in delavnic je prinesel tudi v Zgornje Posočje, kjer se odvija pod koordinatstvom Posoškega razvojnega centra. Festival se je začel 15. maja, na dogodke pa vas bomo vabili vse do konca junija. V naslednji številki *SOČAsnika* vam bomo pripravili mozaik vsega dogajanja. Informacije o predavanjih in delavnicah pa lahko ves čas spremljate na naši spletni in Facebook strani. Prepričana sem, da lahko vsak najde nekaj zase, če ne na koledarju TVU, pa na katerem drugem. Koledar dogodkov je iz tedna v teden bogatejši, kar je še en dokaz, da se bliža poletje!

Izgovori v slogu »V Posočju se nič ne dogaja!« so torej za lase privlečeni. Pokukajte samo na našo zadnjo stran, kjer so objavljene samo tiste prireditve, ki pridejo v naš elektronski nabiralnik. Ob tem bi pocukala za rokav tudi organizatorje, da nam pravočasno pošljete informacije za objavo. Še vedno se namreč dogaja, da informacija do nas ne pride pravočasno ali pa sploh ne pride. Zaradi izkušnje izpred let objavljamo samo tiste dogodke, ki nam jih posredujete organizatorji. Ker bomo letos izšli le petkrat, pa vam ponujamo tudi možnost objave prireditve na naši Facebook strani.

Dolgo vroče poletje – tako vsaj upam – je tik pred vrati. Da ga bomo lažje dočakali, vas vabim, da prelistate *SOČAsnik*, ki je pred vami. Razkril vam bo, kaj se je dogajalo v Zgornjem Posočju v preteklih mesecih. Prijetno branje vam želim.

Mateja Kutin,
glavna in odgovorna urednica

Utrinki

SPREJEM IN POTRDI TEV NOVEGA RRP

Nova Gorica – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v začetku letošnjega leta podalo pozitivno mnenje o skladnosti Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške razvojne) regije 2014–2020 (RRP) z Zakonom o

spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in razvojnimi politikami Republike Slovenije. Skladno z omenjenim zakonom je moral RRP sprejeti Razvojni svet Severne Primorske (Goriške razvojne) regije, njegovo odločitev pa nato potrdi še Svet regije Severne Primorske (Goriške razvojne) regije. RRP je bil tako sprejet in potrjen na sejah Ra-

zvojnega sveta regije in Sveta regije, ki sta potekali 17. marca 2015 v Novi Gorici.

Postopek priprave RRP se je s tem uradno zaključil. Severnoprimska mrežna regionalna razvojna agencija pa načrtuje, da bo letos pripravila tudi povzetek tega dokumenta.

Mateja Skok, Posoški razvojni center, nosilna razvojna agencija

Iz vsebine

SOČA SNIK

BOVEC • KOBARID • TOLMIN

POSOŠKI RAZVOJNI CENTER
TRG SVOBODE 2
5222 KOBARID

OGLAS V SOČASNIKU BO PONESEL VAŠE
IME V VSA POSOŠKA GOSPODINJSTVA –
IZKORISTITE TUDI **MOŽNOST OBJAVE**
BARVNIH OGLASOV.

Vse o oglaševanju v našem periodičnem tiskanem mediju z naklado
7.300 izvodov najdete na spletni strani www.prc.si, lahko pa se obrnete
tudi na Tatjano Šalej Faletič (05/38-41-510, tatjana.sf@prc.si).

REZERVIRAJTE SI SVOJ OGLASNI PROSTOR

IN NAGOVORITE 7.300 GOSPODINJSTEV!

▶ **POSTANITE NAROČNIK/-ICA e-SOČASNIKA**

Vse, ki želite postati naročniki *e-Sočasnika*, vabimo, da nam na socasnik@prc.si sporočite svoj e-naslov, na katerega vam bomo pošiljali povezavo na naš spletni medij.

Uredništvo

▶ **IZID NASLEDNJE ŠTEVILKE**

Naslednja številka SOČASnika bo izšla v konec julija. Vsi, ki boste v njej želeli objaviti prispevek, nam ga posredujte do 6. julija oziroma v dogovoru z urednico.

Na spletni strani www.prc.si/socasnik/dodatno/objava-prispevka sta na voljo obrazec in podrobnejša navodila za vpis besedil, ki jih boste želeli objaviti. Objavili bomo samo tista, ki jih boste skladno z uredniško politiko poslali v okviru dane aplikacije, posredovane **fotografije** pa naj bodo v **visoki resoluciji** (vsaj 1 Mb).

Uredništvo

Utrinki

- 4 PRC-jeva oglasna deska
- 5 Kako naprej s štípendiranjem?
- 6 Parkiraj & doživi naravo!
- 7 Kaj in zakaj trajnostna gradnja?
- 8 Vaše zamisli za celovit razvoj naše regije
Iz občinskih uprav:
- 9 Občina Bovec
- 15 Občina Kobarid
- 19 Občina Tolmin
- 25 Spomin na veliko vojno (2): Prve civilne žrtve soške fronte
- 26 Pustili so svoj pečat: Nočni klic iz jezera
- 27 Opažanja: Kot da Loga pod Mangartom sploh ne bi bilo
- 28 Knjižna polica
- 31 Koledar prireditev

ENERGETSKO NAJBOLJ PRO- DORNE IN ODMEVNE OBČINE

Šentrupert – Medijsko-založniška hiša Energetika.NET d.o.o. je v sredo, 27. maja, šestič podelila nagrade tistim slovenskim občinam, ki so največ prispevale na področju učinkovite rabe energije in uvajanja obnovljivih virov. Prav zato so jih letos poimenovali energetske najbolj prodorne in odmevne občine v Sloveniji.

Kot so zapisali v izjavi za medije, je natečaj En.občina namenjen občinam, »ki se zavedajo energetske učinkovitosti ravnanja in v tem vidijo priložnost za izboljšanje energetskega stanja v lokalni skupnosti.« Šestčlanska komisija je najprej izbrala 15 občin finalistk. V kategoriji malih občin (do 5.000 prebivalcev) so se med najboljše uvrstile občine Brda, Cerkno, Črna na Koroškem, Kobarid in Poljčane. V kategoriji srednje velikih občin (od pet do trinajst tisoč prebivalcev) so se za naslov najboljših potegovale občine Bled, Hrustnik, Ravne na Koroškem, Šempeter-Vrtojba in Tolmin. Med velikimi občinami (nad 13 tisoč prebivalcev) pa so se med seboj pomerile občine Nova Gorica, Jesenice, Litija, Šentjur in Grosuplje.

V kategoriji velikih občin je nagrado prejela Občina Šentjur, v kategoriji srednjih je bila za najboljšo izbrana Občina Bled, med malimi pa Občina Brda. In prav slednja je postala tudi letošnja absolutna zmagovalka natečaja. Kot so še zapisali, so poleg laškavega naziva energetske najbolj odmevni občin, zmagovalke prejele tudi nagrade v vrednosti skoraj 10 tisoč evrov, ki jih poleg Energetike.NET d.o.o. podelujeta še podjetji JHP projektne rešitve d.o.o. in podjetje SmartiS d.o.o.

Po izjavi za medije povzela T. Š. F.

DESET LET DELA PO SISTEMU KAKOVOST ZA PRIHODNOST

Most na Soči – Naš zavod, osnovna šola (OŠ) Dušana Muniha Most na Soči, ki vključuje osnovno šolo s tremi podružnicami in vrtec s tremi podružnicami, je bil sredi marca povabljen na 10. jubilejno konferenco Kakovost za prihodnost vzgoje in izobraževanja (KzP) z naslovom Prebujanje potencialov – izzivi vodenja. Bili smo pilotna šola, ki se je v šolskem letu 2005/2006 skupaj s skupino strokovnjakov na Slovenskem inštitutu za kakovost in

meroslovje podala na neznano pot – na pot sistematičnega uvajanja nenehnih izboljšav po modelu KzP.

Leta 2007 smo uspešno prestali stresno zunanjo presojo omenjenega inštituta in prejeli certifikat kakovosti. Od takrat dalje smo se večkrat spraševali, ali vztrajati ali ne. Doživljali smo vzpone in padce, a smo vztrajali, ker smo delo po modelu KzP ponotranjili. To je naš način dela, zato so tudi zunanje presoje vse manj stresne.

S certifikatom Kakovost za prihodnost potrjujemo, da imamo v zavodu vzpostavljen sistem vodenja kakovosti, ki nas sistematično vodi od vizije do konkretnih nenehni izboljšav. Zavod si prizadeva in išče metode za nenehno izboljševanje na različnih področjih svojega delovanja, ki temelji na analizah obstoječega stanja in iskanju najboljših rešitev za uvajanje učinkovitih sprememb. To pa pomeni, da vedno znova iščemo učinkovite, racionalne in inovativne pristope, da bi v vse zahtevnejšem okolju dosegali željeno uspešnost ter učinkovitost, ki vodi k povečevanju zadovoljstva otrok, staršev, zaposlenih in širše družbe.

Romana Svetičič, pomočnica ravnateljice, OŠ Dušana Muniha Most na Soči

VSTOPNA TOČKA VEM NA POSOŠKEM RAZVOJNEM CENTRU – VSE NA ENEM MESTU ZA POTENCIALNE IN ŽE OBSTOJEČE PODJETNIKE TER PODJETJA

S pomočjo e-VEM sistema vam na Posoškem razvojnem centru nudimo **brezplačne storitve vstopne točke VEM** pri:

- registraciji enostavne eno-osebne in enostavne več-osebne d.o.o.;
- registraciji samostojnega podjetnika;

- izvedbi sprememb in ostalih postopkov prek portala e-VEM.

Izvajamo, podajamo in posredujemo tudi:

- osnovne svetovalne storitve povezane z zagonom, poslovanjem in razvojem podjetij;
- informacije vsem zainteresiranim (na primer: možnost pridobivanja finančnih sredstev, možnosti ustanavljanja podjetij, informacije o osta-

lih podpornih institucijah za podjetništvo, druge informacije o podjetništvu ...);

- nasvete glede razvoja poslovnih idej, uporabe različnih podpornih instrumentov, usmerjanja k državnim spodbudam, ki so na voljo za spodbujanje razvoja podjetništva itd.;
- informativno-promocijske in tematske delavnice za podjetnike.

Kraj: Posoški razvojni center, Trg tigrovcev 1, Tolmin (1. nadstropje poslovne stavbe)

Kontaktne osebi:

Nežika Kavčič
(telefon: 05/38-41-519, e-naslov: nezika.kavcic@prc.si),
Peter Domevsček
(telefon: 05/38-41-508, e-naslov: peter.domevscek@prc.si).

VABLJENI NA DVE ZA UDELEŽENCE BREZPLAČNI DELAVNICI:

OD IZZIVA DO ZMAGOVITE IDEJE

Udeleženci boste v sklopu delavnice spoznali potencial sodobnih inovativnih pristopov pri reševanju tako vsakodnevnih kot poslovnih izzivov. Predstavili vam bomo osnovna orodja in metode, ki jih boste lahko na praktičnih primerih tudi preizkusili. Zato je zaželeno, da s seboj poleg pozitivne energije prinesete tudi svoje konkretne težave iz službe ali od doma – lahko tudi take, ki se vam zdijo nerešljivi.

Ključne vsebine so povezane z

obvladovanjem prvih faz inovacijskega procesa (»Front End of Innovation«), ki se začne z zaznavanjem naših težav oziroma z iskanjem inovativnih priložnosti. Sledi ustvarjalno odkrivanje možnih rešitev ter preverjanje njihovega potenciala.

Datum: četrtek, 11. junij 2015

Ura: 11.00

Čas trajanja: približno 2 uri

Predavatelj: dr. Borut Likar, Univerza na Primorskem – Fakulteta za management

USPEŠNA POSLOVNA KOMUNIKACIJA

V poslovnem svetu vsak dan pišemo elektronska sporočila, se udeležujemo sestankov, telefoniramo, pripravljamo poročila, oblikujemo poslovne predstavitve, se posvetujemo s sodelavci ... Večina našega delovnega časa je namenjena komuniciranju. To v današnjem poslovnem svetu velja za eno glavnih konkurenčnih prednosti podjetij in posameznikov.

Udeleženci predavanja boste slišali veliko koristnih napotkov o tem, kako z jasno, celo-

stno in spoštljivo komunikacijo ustvarjati poslovne uspehe ter dobre odnose, kako se izogniti najpogostejšim napakam v besedni in nebesedni komunikaciji, zaradi katerih lahko prihaja do nesporazumov, ter kako komunicirati v težavnih situacijah.

Datum: torek, 16. junij 2015

Ura: 13.00

Čas trajanja: približno 3 ure

Predavateljica: Helena Pregelj Tušar, samostojna svetovalka

Kraj: PRC (računalniška učilnica), Trg tigrovcev 1, Tolmin. **Dodatne informacije o delavnicah:** PRC (Nežika Kavčič): 05/38-41-519

Obvezne so predhodne objave: – prek e-obrazca, objavljenega na spletni strani PRC (novice), – ali po e-pošti: nezika.kavcic@prc.si.

Pri prijavi je obvezna navedba naslednjih podatkov: • **za fizične osebe:** ime, priimek, kontakt, spol, starost – manj ali več kot 29 let;

• **za predstavnike podjetij:** naziv podjetja, statusna oblika, starost podjetja – nad ali pod 5 let, ime in priimek udeleženca in kontakt.

Prijave zbiramo do zasedenosti prostih mest. Število mest je omejeno.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

SPIRIT
SLOVENIJA
JAVNA AGENCIJA

I FEEL
SLOVENIA

Posoški razvojni center

E-VEM sistem in delavnici so sofinancirani s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in SPIRIT Slovenija, javne agencije za spodbujanje podjetništva, inovacij, razvoja, investicij in turizma. Izvajajo se v okviru Javnega razpisa za financiranje izvajanja celovitih podpornih storitev v okviru vstopnih točk VEM na lokalnem nivoju v letu 2015 »VEM 2015«.

Kako naprej s štipendiranjem?

V petek, 22. maja, je Posoški razvojni center, nosilec Regijske štipendijske sheme za Goriško statistično regijo, za dijake, študente, delodajalce in širšo javnost organiziral informativni dogodek.

V sklopu tega so udeleženci v uvodu prisluhnili v. d. direktorja Posoškega razvojnega centra (PRC) mag. **Almiri Pirih**, ki je zbranim na kratko predstavila delo tega javnega zavoda. Poseben poudarek je namenila predstavitvi večletnega projekta *Regijska štipendijska shema (RŠS) za Goriško statistično regijo*. Vanjo je, kot pravi, PRC doslej vključil nekaj manj kot 500 štipendistov in okoli 60 delodajalcev. Poleg tega je k sofinanciranju kadrovskega štipendij pritegnil tudi 11 občin iz regije. »To kaže, da smo zainteresirani za nadaljevanje tega projekta. Dejstvo pa je, da smo stopili v obdobje novega Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1), prav tako pa se s 30. septembrom zaključuje projekt RŠS po prejšnji finančni perspektivi iz obdobja 2007–2013. Zato se nam vsem ob tem zastavlja vprašanje, kako naprej?«

Natančnih odgovorov v tem trenutku ne pozna nihče

Natančnih odgovorov na dve, trenutno najbolj aktualni vprašanji, povezani tako z uveljavitvijo novega zakona kot tudi z nemotenim izvajanjem kadrovskega štipendiranja v novem programskem obdobju, v tem trenutku ne pozna nihče. Po mnenju Pirihove je namreč novi zakon prinesel tudi določene pozitivne stvari, vendar pa si bodo, kot je še dodala, razvojne agencije – nosilci projekta RŠS v Sloveniji – še naprej prizadevale in pritiskale na *Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti* (MDDSZ), da se sprememb tega zakona v določilih, ki niso življenjske ter so posledično znižale število štipendistov v letošnjem šolskem letu, čim prej loti.

Pri nas je kadrovske štipendiranje dobro razvito

V nadaljevanju je **Dušan Mikuž** iz Javnega sklada RS za razvoj kadrov

INFORMATIVNI DOGODEK RŠS – Med drugim je večino zanimalo, ali si lahko, glede na podane pripombe s strani RRA, sklada in nekaterih delodajalcev še letos obetajo kakšne spremembe novega zakona. **Dušan Mikuž** iz Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije je pojasnil, da spremembe v prihodnjih letih zagotovo bodo.

in štipendije, zadolžen za sodelovanje z regionalnimi razvojnimi agencijami (RRA) pri črpanju evropskih sredstev, zbranim predstavil delo sklada. Gre za institucijo, ki spodbuja vlaganja v človeške vire in skrbi za različne vrste štipendij. Osrednji gost dogodka je zbranim v nadaljevanju podrobneje predstavil nacionalno štipendijsko politiko in opozoril na večje spremembe, ki jih od 1. januarja lani prinaša ZŠtip-1. Poleg tega je udeležence seznanil z možnostmi za vključitev v različne štipendijske sheme: • državne, • Zoisove, • kadrovske (kamor sodi RŠS) štipendije, • štipendije za Slovence v zamejstvu in Slovence po svetu, • štipendije »Ad futura« za študij v tujini. Po novem zakonu pa se nam obetajo še tako imenovane • štipendije za deficitarne poklice.

Ob tem je pojasnil, da je v Severno Primorski (Goriški razvojni) regiji v primerjavi z ostalimi enajstimi slovenskimi statističnimi regijami kadrovske štipendiranje zelo dobro razvito. »Tu imate približno enako število štipendistov kot v koroški, nekaj manj pa jih je v celjski statistični regiji. To

pomeni, da se štipenditorji zavedajo pomena zagotavljanja kakovostnih kadrov. Sreča je tudi v tem, da imate razvito močno gospodarstvo. Če izpostavim idrijsko-cerkljanski 'bazen' z dolgoletnima štipenditorskima podjetjema, kot sta *Hidria* in *Kolektor*,« je bil z rezultati dela vidno zadovoljen Mikuž. Ob tem pa ne smemo pozabiti drugih večjih štipenditorjev, kot so *Letrika*¹ iz Šempetra in Bovca, *ITW Metalflex*, *TKK Srpenica*, *Zdravstveni dom Tolmin* in drugi.

Z okrogle mize

V drugem delu srečanja je sledila okrogla miza, kjer so udeleženci lahko podali svoja opažanja, pomisleke, predloge, s strani organizatorja in gosta pa prejeli tudi odgovore na zastavljena vprašanja.

Med drugim je večino zanimalo, ali si lahko, glede na podane pripombe s strani RRA, sklada in nekaterih delodajalcev še letos obetajo kakšne spremembe novega zakona. Mikuž je pojasnil, da spremembe v prihodnjih letih zagotovo bodo. »Na pristojnem ministrstvu bodo pripravili dokončni predlog sprememb in jih dali v proce-

duro za njihovo potrditev. Na osnovi preteklih izkušenj lahko rečem, da so bile običajno stvari, ki so 'štrlele ven', po nekaj letih tudi popravljene,« je še dodal. Pirihova ga je ob tem dopolnila, da se bodo predstavniki RRA trudili, da bodo predlagane spremembe novega zakona sprejete v prihodnjem letu. Ob zaključku okrogle mize pa sta oba zbrane še enkrat pozvala, da naj na nov zakon podajo čim več konstruktivnih pripomb, s katerimi bodo skušali MDDSZ prepričati, da so spremembe zakona nujne.

NLP programiranje

V zadnjem delu je v sklopu predavanja, ki jih v *Tednu vseživljenjskega učenja 2015* organizira PRC, za štipendiste in druge zainteresirane sledila še krajša delavnica pod mentorstvom **Mateja Gabrijelčiča**. Udeleženci so spoznavali nevrolingvistične (NLP) tehnike in metode za uspešen ter učinkovit nastop pri predstavitvi seminarske, diplomske ali projektne naloge.

Besedilo in foto: Tatjana Šalej Faletič

Opomba uredništva:

¹ Letrika – po novem Mahle Letrika d.o.o.

Parkiraj & doživi naravo!

Triglavski narodni park je priljubljena turistična destinacija, ki v vrhuncu turistične sezone na posameznih območjih beleži veliko število obiskovalcev. Posledica tega je velika prometna obremenjenost območij naravnih vrednot.

S ciljem zmanjševanja obremenjenosti okolja z osebniimi vozili v *Triglavskem narodnem parku*, je sedem partnerjev v lanskem letu pripravilo projekt *Parkiraj & doživi naravo* in z njim uspešno kandidiralo na razpisu v okviru programa Finančnega mehanizma EGP 2009–2014. S pridobljenimi sredstvi bomo usmerjali in urejali dostope ter ozaveščali obiskovalce na območju Bohinjskega jezera, planine Kuhinja pod Krnom in doline Tolminke. V času trajanja projekta bomo:

- vzpostavili dve točki z opremo za izposajo koles in nadgradili šestih parkirišč ob Bohinjskem jezeru;
- uredili parkirišče pod planino Kuhinja;
- vzpostavili informacijske točke za ozaveščanje o pomenu trajnostne mobilnosti v Stari Fužini;
- spodbujali javni prevoz in kolesarjenje za obisk turističnih znamenitosti v Bohinju ter Tolminu.

Jana Podgornik,
Posoški razvojni center

PROJEKT: PARKIRAJ & DOŽIVI NARAVO!

Celovito uvajanje okolju prijazne mobilnosti v Triglavskem narodnem parku za ohranjanje in pravo doživljanje narave.

Trajanje: 4. marec 2015–30. april 2016

Program: Program Finančnega mehanizma EGP 2009–2014

Vodilni partner: Javni zavod Triglavski narodni park

Projektne partnerji: Občina Bohinj, Občina Kobarid, Turizem Bohinj, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj, Posoški razvojni center, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti – Inštitut za slovensko narodopisje

Foto: arhiv Posoškega razvojnega centra

S KOLESOM NA VLAK IN V KORITA

Med 18. in 26. julijem 2015 bo obisk Tolminskih korit in korit Mostnice posebej ugoden za kolesarje, ki se bodo skozi Bohinjski predor pripeljali z vlakom.

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

MEDICINSKA AKUPUNKTURA

Ko se srečata znanje Zahoda in modrost Vzhoda

Zdravnik in akupunkturist

Saš Jurij Tašič, dr.med., specialist družinske medicine

Medicus partner d.o.o., Tolmin

www.medicinska-akupunktura.si

telefon: 031 848 418

Kaj in zakaj trajnostna gradnja?

V preteklem mesecu smo bili priča dogodkoma, ki sta bila namenjena trajnostni gradnji in trajnostnim gradbenim materialom. Na Mostu na Soči se je zaključila arhitekturno-urbanistična in oblikovalska študentska delavnica, v Zatoľminu je vrata odprla hiša Ruta(R), v njej pa so potekali pogovori o trajnostni gradnji.

Študentje so Most na Soči raziskovali že jeseni. Seznanili so se s študijo *Prostorske zasnove turističnih in rekreacijskih ureditev ob reki Soči*, izdelano v okviru čezmejnega projekta *Camis*, in priročnikom o trajnostni gradnji *Gradimo za jutri*, ki ga je *Posoški razvojni center* (PRC) pripravil v okviru projekta *AlpBC*. Študija, priročnik in pristni stiki z lokalnim prebivalstvom so jim bili

osnova pri kreiranju idejnih zasnov konkretnih elementov urbane opreme. Svoje delo so nadaljevali na fakulteti, v maju pa ponovno prišli na teren in pod vodstvom mentorjev **Tomaža Krušca** ter **Roka Kuharja** izvedli zadnji del delavnice. Z uporabo lokalno dostopnih trajnostnih materialov so ob mostarskem jezeru postavili stojalo za kanuje in dve ptičji opazovalnici, vse svoje delo pa so

zbrali tudi v zaključni brošuri.

Pogovore o trajnostnih gradbenih materialih in trajnostni gradnji ter trajnostnem načinu življenja nasploh smo nadaljevali v hiši Ruta(R) v Zatoľminu. Skupaj z arhitektkama **Natašo Štrukelj** in **Majo E. Kristan** smo pripravili pogovore o tem, kaj se skriva pod pojmom trajnostna gradnja in trajnostni razvoj. Arhitektki sta spregovorili tudi o tem, zakaj po-

trebujemo projektno dokumentacijo, na kaj moramo biti pozorni v procesu gradnje ali obnove objekta. Investitorja pa sta nam zaupala svojo izkušnjo pri novogradnji oziroma obnovi. Vsi udeleženci dogodka so imeli priložnost spoznati nekatere lokalne arhitekte in ponudnike trajnostnih gradbenih materialov ter storitev.

Besedilo in foto: Mateja Kutin

1

1. ŠTUDENTJE so v zaključni fazi delavnice na Mostu na Soči ob jezeru postavili stojalo za kanuje. Leseno stojalo so izdelali po idejni zasnovi, pripravljene na jesenskem delu delavnice in nadgrajeni na fakulteti.

2. PTIČJA OPAZOVALNICA, ena od dveh, ki so jo študentje postavili pod vasio Modrejece.

3. KAJ SPLOH JE TRAJNOSTNA GRADNJA? Kaj trajnostna naravnost nasploh? Pogosto se na taka vprašanja sliši odgovor: »En korak nazaj za dva koraka naprej ali tradicija v novi preobleki«.

4. ARHITEKTI NATAŠA ŠTRUKELJ (na fotografiji) **IN MAJA E. KRISTAN** sta na Dnevu odprte hiše Ruta(R) udeležencem skušali predstaviti, kaj je trajnostna gradnja. Spregovorili sta tudi o tem, zakaj potrebujemo projektno dokumentacijo in na kaj moramo biti pozorni v procesu gradnje, da pridemo do zelenih rezultatov. O svojih izkušnjah z gradnjo oziroma obnovo pa sta spregovorila **Leon Leban** in **Katja Kragelj Jug**.

5. NA DNEVU ODPRTIH VRAT HIŠE RUTA(R) so se predstavili tudi lokalni podjetniki, ki se ukvarjajo z obdelavo lesa in kamna: mizar **Rok Levpušček**, arhitektka **Ana Hawlina**, mizar **Hinko Fortunat**, **Stojan Šturm**, ki se ukvarja s kamnom in podjetji **Fe-Sing d.o.o.** ter **Jermol mizarstvo in trgovina d.o.o.** Razstavljena je bila tudi sedežna garnitura, ki so jo iz palet izdelali udeleženci programa PUM.

6. PRIROČNIK GRADIMO ZA JUTRI, izdan v okviru projekta AlpBC, je PRC maja dopolnil z novimi ponudniki trajnostnih gradbenih materialov in storitev. V katalogu je tako sedaj predstavljenih kar 47 ponudnikov.

2

4

3

5

6

Vaše zamisli za celovit razvoj naše regije

Novo finančno obdobje Evropske unije prinaša nove izzive in priložnosti – tudi na področju razvoja podeželja. Zelo uspešen ukrep, znan pod imenom LEADER, se bo nadaljeval še naprej, odslej v sklopu ukrepa CLLD (»Community Led Local Development« – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost), vendar z isto filozofijo pristopa od spodaj navzgor.

Ukrep CLLD/LEADER je še vedno edini finančni ukrep Evropske unije, kjer se projekti rojevajo neposredno v lokalnem okolju, med vami! **LAS Dolina Soče** bo omogočil izvajanje te politike na območju občin Bovec, Kobarid, Tolmin in Kanal ob Soči.

Trije viri za črpanje sredstev

CLLD bo usmeritve ukrepa LEADER, ki je bil osredotočen predvsem na razvoj podeželskih območij, razširil tudi na ribištvo in na nekatera urbana naselja ter omogočil kombinacijo različnih možnosti financiranja. LAS Dolina Soče bo upravičen do črpanja sredstev Evropske unije iz treh različnih virov: kmetijskega (*Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja* – EKSRP), ribiškega (*Evropski sklad za razvoj pomorstva in ribištva* – ESPR) in *Evropskega sklada za regionalni razvoj* (ESRR). Naše območje bo tako eno redkih v Sloveniji, ki bo upravičeno do vseh treh skladov, kar dodatno kaže na bogastvo in raznolikost tega prostora. To so priložnosti, ki pomenijo tudi dodatne obveze za zasledovanje skupnih ciljev, ki lahko pripomorejo k razvoju območja od Trente do Liga, od Breginja do Podbrda. Pred nami je novo obdobje, v katerem si želimo skupaj z vašo pomočjo ponoviti in nadgraditi številne uspešne zgodbe ter projekte, ki so se izvajali v zadnjih letih.

Strategija kot osnova za aktivnosti in črpanje sredstev

Država Slovenija bo s sprejetjem *Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020* opravila svojo dolžnost. Potem bomo na vrsti mi. Prva naloga je priprava *Strategije lokalnega razvoja, ki jo vodi skupnost*, ki bo osnova za izvajanje vseh dejavnosti v okviru CLLD v naslednjem programskem obdobju. **Posoški razvojni center** (PRC) bo kot vodilni partner v naslednjih mesecih skupaj z lokalnim prebivalstvom izdelal strategijo. Nekatere dejavnosti v sklopu

PRC JE TUDI ČLAN EVROPSKEGA ZDRUŽENJA GORSKIH OBMOČIJ EUROMONTANA. V sklopu tega smo deležni obveze in časti, da se kot stalni člani udeležujemo srečanj strokovne podskupine evropske komisije za ukrep CLLD/LEADER. Aprila smo se tako v Bruslju udeležili prvega delovnega sestanka skupine, ki združuje strokovnjake, ministrstva, nacionalne mreže za podeželje in lokalne skupine iz celotne Evropske unije. Poleg neposrednega vpliva na izvajanje evropske politike na področju razvoja podeželja bo članstvo tudi priložnost, da iz prve roke izvemo najnovejše spremembe s področja izvajanja ukrepa CLLD/LEADER in te informacije tudi prenesemo v lokalno okolje. **Foto: arhiv Evropske mreže za razvoj podeželja**

PRED KRATKIM JE ZAŽIVELA NOVA SPLETNA STRAN www.lasdolinasoce.si, na kateri boste lahko spremljali najnovejše objave, javne pozive, dejavnosti, obvestila o tečajih in delavnicah. Kasneje bodo na voljo tudi informacije o aktualnih projektih, ki se bodo izvajali v okviru LAS Dolina Soče. **Foto: Mitja Madon**

tega so se že začele. Po jesenskih delavnicah so konec maja in v začetku junija potekali delovni sestanki po posameznih območjih, nadgradili pa jih bomo še v septembru. V vsem tem času je tudi odprt javni poziv za zbiranje projektnih idej, ki predstavljajo nabor vaših želja in zanimanj

ter osnovo za pripravo strategije. Poleg tega je 27. maja v Levpi nad Kanalom potekala volilna skupščina LAS Dolina Soče. Na njej se je izvolilo člane programskega in nadzornega odbora, ki bodo skrbeli za nemoteno delovanje LAS Dolina Soče. PRC je v sklopu Euromontane (Evropskega

zdrženja gorskih območij), katerega aktivni član je, pridobil stalno mesto v strokovni podskupini evropske komisije za ukrep LEADER/CLLD. Prvi delovni sestanki so potekali aprila v Bruslju.

Pred kratkim je zaživela nova spletna stran www.lasdolinasoce.si, na kateri boste lahko spremljali najnovejše objave, javne pozive, aktivnosti, obvestila o tečajih in delavnicah. Kasneje bodo na voljo tudi informacije o aktualnih projektih, ki se bodo izvajali v okviru LAS Dolina Soče, in rezultatih, ki se bodo dosegali.

Temelji za uspešno sodelovanje, nove projekte in seveda uspešno črpanje evropskih sredstev so postavljeni. Na vseh nas je, da smo v naslednjih mesecih delovni in inovativni, da sodelujemo, da naravne ter kulturne danosti, ki nam jih ponuja okolje, prelijemo v nove zamisli in da vsi skupaj napišemo še eno uspešno zgodbo posoškega podeželja.

Primož Skrt, Posoški razvojni center

POVABILO K PREDLOŽITVI PROJEKTHNIH IDEJ ZA PRIPRAVO STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA ZA OBMOČJE LAS DOLINA SOČE V PROGRAMSKEM OBDOBJU 2014–2020

LAS Dolina Soče vabi vse zainteresirane k predložitvi projektnih predlogov za umestitev v področje kmetijstva, regionalnega razvoja in ribištva. Namen povabila je identificirati in pripraviti nabor projektnih predlogov, ki bodo osnova za pripravo strategije lokalnega razvoja. Predlagatelji projektnih predlogov so fizične in pravne osebe, registrirane v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, kmetje, kmetije z dopolnilno dejavnostjo, osebno dopolnilno delo, javne institucije/organizacije ter nevladne organizacije s sedežem ali poslovno enoto na območju občin Bovec, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin.

Informacije in obrazec za izpolnitev projektnih predlogov najdete na spletni strani www.lasdolinasoce.si v zavihku Javni pozivi. Za dodatne informacije lahko pokličete na **05/38-41-507**.

Občina Bovec

Občinski svet v drugem branju potrdil letošnji proračun

Najpomembnejša točka dnevnega reda 5. redne seje *Občinskega sveta* (OS) *Občine Bovec*, ki je potekala konec marca, je bila zagotovo sprejemanje *Odloka o proračunu Občine Bovec za leto 2015*. OS je odlok o proračunu, ki je uravnotežen in predvideva nekaj več kot 5.780.000 evrov, soglasno potrdil. Svetniki so se seznanili tudi z *Zaključnim računom proračuna Občine Bovec za leto 2014* in ga prav tako soglasno potrdili.

V nadaljevanju so podali soglasje k spremembam *Statuta Javnega zavoda Zdravstvenega doma Tolmin* in se seznanili s pobudo *Lokalne turistične organizacije Bovec*, da bi javni zavod spremljal število gostov in nočitev neposredno iz evidenc, ki jih turistični ponudniki mesečno dostavljajo na Občino Bovec. S tem bi bolj redno spremljali turistične tokove in

BOVŠKI OBČINSKI SVETNIKI so na peti redni seji v drugem branju brez zapletov sprejeli *Odlok o proračunu Občine Bovec za leto 2015*.

se lažje odločali za primerne ukrepe za spodbujanje razvoja turizma na območju občine ter širše. Pobudo so svetniki podprli soglasno, prav tako tudi *Odlok o spremembi Odloka o turistični taksi v občini Bovec*. Ob koncu seje so se svetniki seznanili še

z gospodarnejšim upravljanjem z bovško tržnico, oddajo Hotela Šola v Logu pod Mangartom v najem in z dejavnostmi občine za zagotovitev prisotnosti vozila za urgentne prevoze.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Seznanjali so se z letnimi načrti

Bovški občinski svetniki so se maja sestali na 6. redni seji. Seznanili so se z letošnjim delovnim načrtom *Posoškega razvojnega centra* (PRC) in k njemu podali soglasje. Vodja nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Tolmin **Metka Božič** je predstavila organiziranje dežurne službe in reorganizacijo dispečerskih ter urgentnih centrov v Sloveniji. Izrazila je zadovoljstvo, saj naj bi bile spremembe za urgentno službo v Posočju ugodnejše.

Svetniki so v drugem branju obravnavali in soglasno podprli *Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Lokalne turistične organizacije* (LTO) *Bovec* in *Odlok o spremembi Odloka o turistični taksi v občini Bovec*. Direktor LTO Bovec **Janko Humar** je predstavil zaključni račun za lansko in program dela za letošnje leto. Svetniki so oba

Utrinki

DESET POLETJI V DRUŽBI GLASBE IN MLADINE

Bovec – Ko si glasba, mladost in poletje podajo roko, nastane Orkesterkamp. Orkesterkamp in komorna šola že deset let ponuja zabavne in kakovostne možnosti preživljanja počitnic. Od portoroških začetkov Orkesterkamp desetletnico praznuje v Bovcu. Idejni in umetniški vodja je akademski glasbenik in dirigent mladinskih orkestrrov ter direktor Zavoda lepih umetnosti UPOL **Simon Perčič**, s katerim smo se pogovarjali.

Kako je nastal Orkesterkamp?

Vzgib je nastal spontano. Na Krasu smo organizirali trobilni vikend s svetovno priznanim pedagogom, na katerega se je odzvalo veliko trobilcev, ki so iskali znanja in nasvete. To je bil uvod v kreiranje osnove izobraževanja, na katerem mladi dobijo impulze za glasbeni razvoj. Taka ponudba je na slovenskem trgu manjkala. Danes je drugače tudi zaradi nas. Ustvarjamo pozitivno smernico in vplivamo na razvoj glasbenega trga v Sloveniji. Orkesterkamp je v tem času napredoval kakovostno in s številom udeležencev od 50 na

SIMON PERČIČ, AKADEMSKI GLASBENIK IN DIRIGENT MLADINSKIH ORKESTROV ter idejni in umetniški vodja Orkesterkampa (na fotografiji izroča nagrado enemu izmed finalistov s 6. mednarodnega glasbenega tekmovanja in festivala solistov ter komornih skupin *Svirel* 2014). **Foto: Nik Pangos**

današnjih 300. Po naših metodah šolanja in originalno programiranih koncertnih programih se zgledujejo tudi tuji dirigenti.

Zakaj se mladi odločijo za vaš kamp?

Ker gre za prijazno poletno šolo z izbrano kombinacijo dejavnosti. Poleg dnevne glasbene vadbe se udeleženci kalijo v spoznavnih igrah, športu ...

In preizkušajo našo ekipo s t. i. najstniško igro »Orkesterkamp by night«, drugi dan »zmagovalci noči« neprepano sledijo jutranjim vajam.

Kakšne povezave vzpostavlja Orkesterkamp?

Skrbi za vrnitev slovenskih glasbenikov, ki so izkušnje pridobivali v orkestrih in institucijah po Evropi ter se tam tudi uveljavili. Njihova profesio-

nalnost marsikoga motivira za študij glasbe. Orkesterkamp gradi na zupanju in odprtem medgeneracijskem učenju po anglo-saksonske mu vzoru. Profesorji pozabijo na nazive in udeležencem pristneje posredujejo znanje.

Kakšne izkušnje ste si pridobili pri delu z mladimi?

Med njimi se dobro počutim. Naša ekipa je mlada po srcu, zato se dobro ujamemo. Opazovanje in učenje dajeta rezultate ter izkušnje.

Zakaj ste se odločili za Bovec?

Ker je mirno mesto na stičišču treh kultur. Ta naravni biser je smiselno oplemenititi z zanimivim turizmom. Vsakodnevni koncerti udeležencev naše šole in gostujoči ansambli poskrbijo za dogajanje, privabljajo poslušalce ter razvijajo koncept kulturnega turizma.

Kakšna je vaša vizija za prihodnost?

Bovec lahko postane sinonim za orkestrsko šolo velikih razsežnosti z usmerjenim razvojem v festival, turistično ponudbo paketov s kulturnimi vikendi in naravi in večernimi ter mati-

BOVŠKI SVETNIKI so se na majski seji seznanili tudi s programom dela **Posoškega razvojnega centra** in k letnemu načrtu podali soglasje.

podprli. Cilj zavoda je, da s svojim delom prispeva, da destinacija v roku od dveh do treh let ponovno preseže številko 200.000 nočitev. S ponovnim zagonom smučišča Kanin bi se ta številka poveča za dodatnih 20.000 nočitev. Humar je še povedal, da letos zaradi pomanjkanja sredstev ne bo mogoče izpeljati vseh načrtovanih projektov.

Na seji so svetniki soglasno podprli tudi *Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Bovec za programsko obdobje 2015–2020* in *Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj malega gospodarstva in turizma ter spodbujanje projektov inovacij v Občini Bovec*. Obravnavali

so še *Odlok o dodeljevanju enkratnih denarnih socialnih pomoči v Občini Bovec*, ki pa je identičen veljavnemu pravilniku in je samo preimenovan. Potrdili so letna programa kulture in športa. V drugem branju so potrdili tudi *Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine Bovec*, kot zadnji v Zgornjem Posočju pa je Občinski svet Občine Bovec potrdil tudi predlagane cene komunalnih storitev. Svetniki so sprejeli tudi *Dopolnitev Letnega načrta pridobivanja stvarnega premoženja 2015*, *Sklep o financiranju političnih strank v Občini Bovec* in pridobili informacijo o oddajanju avtodomskega postajališča v najem, za kar bo občina objavila razpis.

Ob koncu seje so se svetniki se-

znali še z dejavnostmi v zvezi z oživitvijo smučišča Kanin. Odvetnik **Miha Sotlar** je predstavil način pridobivanja lastništva in s tem povezane stroške, ki jih prinašata stečajni postopek ter davek na dodano vrednost. Slednjega bo treba plačati kljub brezplačnemu prenosu lastništva na občino. Svetnik in predsednik Komisije za oživitev smučišča Kanin **Danijel Krivec** je osvetlil potrebne postopke za pridobitev sredstev s strani države, prvi pogoj pa je stoodstotno lastništvo Občine Bovec.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Po več kot enomesečni zapori cesta prek Predela odprta

Po več kot mesecu dni so cesto prek Predela v začetku maja le odprli, a le za izmenični promet za vozila do skupne teže 3,5 tone. Sredi maja je bil prevoz preko prelaza ponovno dovoljen tudi avtobusom.

Naj spomnimo, da je bila zaradi skalnega podora, ki je na italijanski strani prelaza zgrmel na cesto, cesta za ves promet zaprta od 26. marca do 4. maja 2015. Kljub pojasnilom podjetju **ANAS** o veliki pomembnosti le-te za bovški turizem in vsem prošnjam s strani bovškega župana **Valterja Mlekuža**, da bi jo vendarle odprli že za velikonočne praznike, se to ni zgodilo. Odgovorni na ANAS, ki upravlja državne ceste v Italiji, so napovedali ponovno prevoznost za 30. april oziroma ob ugodnih pogojih

kakšen dan prej. Tik pred prvomajskimi prazniki pa so povedali, da bo cesta zaprta tudi čez prvomajske praznike. Mlekuž je prek poslanca **Danijela Krivca** za posredovanje prosil tudi **Ministrstvo RS za zunanje zadeve**, vendar ANAS tudi njim ni uspelo prepričati.

Cesto so tako odprli 4. maja v popoldanskem času, vendar le za vozila do skupne teže 3,5 tone in izmenično po enem voznem pasu. To je še vedno pomenilo zaporo za avtobuse in večje avtodome, kar je bilo za bovški turizem še en hud udarec. Direktor Lokalne turistične organizacije Bovec **Janko Humar** je zbral podatke, da je imel Hotel Alp 35, Hotel Mangart pa že 20 potrjenih skupin, v Kobariški muzej pa pripelje poleti kar 130 avtobusov; 60 odstotkov jih je v aprilu že odpovedalo rezervacije. Zapora pa je pomenila tudi izpad nenapovedanih avtobusnih obiskovalcev, predvsem iz Avstrije. Prizadeto je tudi celotno bovško proizvodno gospodarstvo.

Na pobudo župana Mlekuža in s posredovanjem **Upravne enote Tolmin** je **Ingrid Sergaš**, generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu, sredi maja organizirala sestanek z **Giuseppem Ferraro**, direktorjem ANAS za Furlanijo Julijsko - Krajino. »Na sestanku smo zopet izpostavili izjemno pomembnost ceste prek prelaza Predel tako za Bovško kot tudi za celotno Zgornje Posočje ter ne nazadnje za

Utrinki

► nejskimi koncerti. Pridobitev poslušalcev je cilj organizatorjev Orkesterkampa. To naj bi bil tudi cilj delavcev v bovškem turizmu, saj imamo od tega vsi koristi. Orkesterkamp želi ostati zmagovalna kombinacija z zadovoljnimi udeleženci, poslušalci, turisti, organizatorji, profesorji, lokalno skupnostjo, občinskim vodstvom in turističnimi delavci. Želimo si konstruktivnega sodelovanja, podprtega z inovacijami in novostmi. **Metka Sulič**, Zavod lepih umetnosti UPOL

Z GLASBO OKOLI SVETA

Tolmin – Glasbena šola Tolmin je sredi aprila pripravila čudovit dan odprtih vrat, kjer so nastopajoči predstavili pestro paleto glasbil (in glasbenih zvrsti), ki jih na šoli poučujemo. Izvirna zamisel učiteljice flaute **Nike Hribar** je bila nadvse nazorna – kot mlada popotnica se je odpravila na potovanje okoli sveta in

NA DNEVU ODPRTIH VRAT GLASBENE ŠOLE TOLMIN je učiteljica flaute **Nika Hribar** kot mlada popotnica polno dvorano obiskovalcev odpeljala na potovanje okoli sveta. Na različnih postajah je poslušala čudovite skladbe, ki so jih v sodelovanju s svojimi učitelji in starejšimi kolegi izvedli mladi glasbeniki. **Foto: arhiv Glasbene šole Tolmin**

na različnih postajah skozi svoje dogodivščine doživela izvedbe čudovitih skladb. Čeprav je bil koncept enostaven, pa je bil izvedbeno izredno uspešen. Skoraj uro in pol dolg nastop je bil v prvi vrsti namenjen

mladim glasbenikom, ki se šele odločajo za svoj instrument. Dolžina prireditve ni niti za hip postala težavna in tudi najmlajši so z velikim navdušenjem spremljali popotovanje od začetka do konca.

Ključno se zdi, da je bil tokrat izbor skladb nadvse premišljen in primeren. Mladi glasbeniki so (ob pogosti asistenci in sodelovanju svojih učiteljev in starejših kolegov) pripravili koncert, ki je poslušalce dobesedno posrkal vase. Nadobudni kandidati so se seznanili z raznovrstnimi pihali, harmoniko, trobili, talkali, citrami, petjem, klavirjem in kitaro, manjkala pa niso niti godala in baletna točka. Odločitev za instrument zaradi tako bogate ponudbe ne bo lahka. Na šoli poučujemo vse glavne instrumente, malo starejši pa se lahko vključijo tudi v program solo petja. Treba je vedeti, da je od prave izbire odvisna tudi uspešnost izobraževanja, saj bodo mladi glasbeniki na šoli vsaj šest let. Po nekajletnem uspešnem delu je za glasbenike na voljo še lepo število orkestrrov, kjer se lahko preizkusijo v skupinski igri. Ponudba je tudi v tem pestra, mikavna, raznovrstna. Glasbena šola program izvaja na centralni šoli v Tolmi-

CESTA PREK PRELAZA PREDEL JA BILA DOBER MESEČ ZAPRTA ZA VES PROMET. ANAS je podor saniral in cesto odprl šele 4. maja, vendar le za vozila do skupne teže 3,5 tone, promet pa je bil urejen izmenično po enem voznem pasu. Od 18. maja dalje pa lahko čez prelaz ponovno vozijo večji avtodomi in avtobusi.

celotno območje čezmejnega prostora. Predstavili smo vse posledice, do katerih je prišlo na področju turizma in ostalega gospodarstva ob nedavni popolni zapori ceste ter kaj pomeni omejitev prometa za vozila nad 3,5 tone skupne teže, torej tudi za avtobuse. Res sem hvaležen generalni konzulki za organizacijo sestanka z ANAS, še posebej zato, ker je ta obrodil tudi sadove. Ocenjujem, da smo z uspešnim dogovarjanjem bistveno pripomogli k razumni rešitvi nastalih težav in s tega vidika ne bo več ovir za uspešno poletno turistično sezono,« je po sestanku povedal župan.

Po predstavitvi stališč vseh vplete-

nih in obrazložiti zakonskih obveznosti, ki jih je dolžan spoštovati ANAS, je Ferrara napovedal, da bo 18. maja na mestu podora zopet omogočen promet po obeh voznih pasovih brez dodatnih omejitev, na mostu pri Rabeljskem jezeru pa bo prometni režim še naprej urejen izmenično enosmerno za vsa vozila, od omenjenega dne naprej tudi za avtobuse (z izjemo največjih triosnih). Napovedi so tokrat držale. Dela na mostu bo ANAS sicer izvajal predvidoma do septembra, do takrat pa bo promet potekal s semaforško ureditvijo.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Srečanje partnerjev projekta CAN

Aprila je v Beogradu potekalo sedmo srečanje partnerjev v projektu CAN (Crossborder Air Networking). Organizirala ga je **Letalska zveza Srbije**, sestanka pa so se udeležili partnerji iz Slovenije, Srbije, Črne gore, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine (odsotni so bili le italijanski partnerji). Triletni projekt CAN, ki se končuje letos jeseni, nadgrajuje projekt A3-NET.

Glavni cilji, kot je navedeno v elektronski novici, so »posodobitev in izboljšanje infrastrukture malih letališč v Jadranski regiji, zagotovitev boljših pogojev za izvajanje ukrepov zaščite in reševanja, izboljšanje varnosti ljudi in opreme v športnem letalstvu z izboljšanjem letališke infrastrukture, izboljšanje čezmejnega sodelovanja na področju letalskih sportov ter izkoriščanje zmogljivosti letališč za iskanje in reševanje.«

Projektne partnerji so na srečanju pregledali, kako poteka izvajanje dejavnosti in se dogovorili za delo v naslednjih mesecih. Vodja projekta **Patricija Muršič** je predstavila delo, ki ga je opravila **Občina Bovec**, sicer vodilni partner projekta. Med drugim je povedala, da je »gradnja doma za zaščito in reševanje na letališču v Bovcu v zaključni fazi. Občina Bovec je s **Cestnim podjetjem Nova Gorica** v tem času podpisala tudi pogodbo za gradnjo še ostale infrastrukture, ki se bo gradila na letališču in se sofinancira s sredstvi iz projekta CAN. Načrtovana gradnja povezovalne ceste, kanalizacije, parkirišč in pristajalnega mesta za helikopterje bo predvidoma potekala do konca julija.«

Odprtje novega doma zaščite in reševanja bo predvidoma v septembru, oktobra pa občina načrtuje še organizacijo skupne vaje bovških gasilcev z gasilci iz Čente.

Milan Štulc

PARTNERJI PROJEKTA CAN so se aprila srečali v Beogradu. Foto: arhiv Občine Bovec

Utrinki

nu in v oddelkih Podbrdo, Most na Soči, Kobarid ter Bovec.

Ker je bil dan glasbenega popotovanja izjemno dobro obiskan in se ga žal vsi niso mogli udeležiti, smo sredi maja pripravili ponovitev.

Jože Štucin, učitelj, Glasbena šola Tolmin

TOLMINSKI GIMNAZIJCI NA DELOVNEM SREČANJU V FRANCJI

Le Puy-en-Velay (Francija) – Sredi marca smo v sklopu projekta Comenius z naslovom »European Labour Market – Take on the Challenge« iz Benetk preko čudovitih francosko-italijanskih Alp poleteli v Lyon. Tam smo se štirje dijaki in dve profesoricji srečali z Belgijci, Grki, Finci ter Španci. Odpeljali smo se do srednjeveškega mesta Le Puy-en-Velay, kjer smo se seznanili s francoskimi dijaki, njihovimi družinami in edinstveno francosko angleščino.

DIJAKI IZ PETIH EVROPSKIH DRŽAV so se v okviru projekta Comenius – European Labour Market, Take on the Challenge udeležili delovnega srečanja pri vrstnikih iz francoskega mesta Le Puy-en-Velay. Foto: Lučka Uršič

Prvi večer smo preživeli pri družinah naših francoskih gostiteljev, ki so nam gostoljubje izkazovali tudi ves naslednji teden. V dneh, ki so sledili, smo si ogledali šolo, predstavili

svoj projekt s kratkim filmom »First day at work«, se preizkusili v pečenju francoskih palačink in igri pe-taque. Ogledali smo si stari del mesta Le Puy-en-Velay, mestece Briou-

de in graščino LaFayette ter obiskali večja podjetja v bližini. Nedeljo smo preživeli z gostitelji, zvečer pa se nas je večina zbrala na bowlingu.

Naslednji dan nas je čakala vrnitev domov. Polni spominov smo se z vrstniki razšli pred letališčem v Lyonu. V Slovenijo smo se vrnili bogatejši za izkušnjo o tujih kulturah in spomine na nepozabno bivanje v Franciji.

Ana Žuber, dijakinja 2. letnika Gimnazije Tolmin

POVEZOVANJE NA SVIRÉLOVANJU

Divača, Log pod Mangartom – Dijaki četrtega letnika programa ekonomski tehnik Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana so z željo po oblikovanju turističnega proizvoda za 4. izpitno enoto na maturi izbrali: Izdelek ali storitev z zagovorom.

V sklopu tega so na Krasu pripravili ▶

INŽENIRJI POMA so si na smučišču Kanin ogledali žičniške naprave.

Inženirji POME na prvem ogledu žičniških naprav

V začetku maja so bili na Bovškem inženirji francoske družbe POMA – proizvajalke obstoječih žičniških naprav na smučišču Kanin. V dveh dneh intenzivnega dela so opravili strokovni pregled krožnokabinske žičnice in sedežnic na smučišču. Na tej osnovi bodo pripravili podroben popis vseh potrebnih posegov za ponovni zagon žičniških naprav, kar bo tudi izhodišče za izvedbo nadaljnjih postopkov.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Sanirana kolovozna pot Log Čezsoški-Srpenica

Kolovozno pot na levem bregu reke Soče med Logom Čezsoškim in Srpenico je v novembrskih neurjih leta 2012 odnesla narasla reka, sana-

KOLOVOZNA POT MED LOGOM ČEZSOŠKIM IN SRPENICO, ki je namenjena lastnikom za dostop do zemljišč, vse bolj pa je priljubljena tudi med kolesarji ter pohodniki, je sanirana. Občina Bovec je več kot polovico sredstev pridobila iz čezmejnega projekta BIMOBIS, ostalo pa zagotovila sama.

cijo pa je v svoje roke vzela **Občina Bovec**. Pot, ki pelje do Trnovega ob Soči in je navezava na zahtevnejšo pot do Magozda, je bila od nekdaj namenjena zgolj dostopu lastnikov do parcel na levem bregu Soče. V zadnjem obdobju pa je vse bolj priljubljena med pohodniki in gorskimi kolesarji, še posebej po izgradnji brvi Lipuc pod Srpenico, zato je bila sanacija strateškega pomena. Občina je dodatno kolesarsko izrabo po levem bregu Soče načrtovala že dolgo časa, možnost pa se je ponudila s projektom BIMOBIS.

»Priložnost smo takoj zgrabili ter pripravili vse potrebno za sanacijo. Pri

načrtovanju smo morali upoštevati dokaj stroge naravovarstvene in vodarstvene pogoje. Projekt za zahtevno sanacijo je izdelal mag. **Robert Robek**, uspelo pa mu je pridobiti tudi vsa zahtevana soglasja ter v okviru razpolagajočih sredstev dela optimizirati tako, da je kljub omejenim sredstvom poskrbel za močno utrditev s skalometi in jezbicami, trdno podlago ter čim večjo poplavno varnost,« je povedala skrbnica projekta za Občino Bovec **Cecilija Avsenik**. Celotna trasa proti Trnovemu ob Soči do meje z občino Kobarid je bila očiščena, urejeno je bilo odvodnjavanje in sanacija je bila zaključena konec februarja. Gle-

de na višino razpoložljivih finančnih sredstev je predvidena tudi odstranitev naplavin na desnem bregu reke, tako da se primerno razširi struga Soče in s tem razbremeni novogradnjo.

Za sanacijo poti je bilo doslej namenjenih 82.000 evrov. Dobro polovico sredstev je zagotovil projekt BIMOBIS (skoraj 42.000 je bilo evropskih in 5.000 nacionalnih sredstev), ostalo pa občina.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Spoznavno srečanje županov

V začetku aprila so se v Kobaridu srečali župani z obeh strani meje, rdeča nit pogovorov pa je bila sodelovanje pri čezmejnih projektih in reševanje skupnih težav. Srečanje je bilo na pobudo župana Občine Ključ **Fabrizia Fuccara** načrtovano v njihovi občini, zaradi neprevoznosti ceste prek prelaza Predel pa je spoznavni sestanek potekal v Kobaridu. Poleg že omenjenega Fuccara so se ga udeležili še bovški župan **Valter Mlekuž**, kobariški župan **Robert Kavčič** in svetnik v Regionalnem svetu Furlanije - Julijske krajine (FJK) **Cristiano Shaurli**.

Ena od tematik je bila neprevoznost ceste prek prelaza Predel. Shaurli se je zavzel za zagotovitev prevoznosti omenjene ceste, povedal pa je tudi, da gredo njihovi naporji v smeri, da bi tudi ta cesta prešla z državnega na regionalno upravljanje. Težava zaradi neprevoznosti ceste je

Utrinki

▶ kulturni konec tedna pod imenom Svirélovanje. Osrednja tema se je navezovala na dve zgodbi o uspehih. Prva takšna zgodba pripoveduje o uspehu mednarodnega tekmovalstva in festivala solistov ter komornih skupin Svirél, druga pa o uspehu prve slovenske filmske igralki **Ide Kravanja - Ite Rine**, ki je zaslovela v svetu. Igrala je v nemih filmih, kjer je imela pomembno vlogo glasba in prav v tej točki se ti dve zgodbi tudi povezujeta.

V program so vključili spoznavanje Krasa, kraških značilnosti, glasbene delavnice za otroke in pohode. Osrednji dogodek projekta pa je bil koncert z naslovom Ita Rina & Music, posvečen omenjeni igralki. Ta se je odvijal 11. aprila v dvorani Škrateljrove hiše v Divači, kjer so si udeleženci lahko brezplačno ogledali tudi Muzej slovenskih filmskih igralcev in stalno razstavo Ite Rine. Poleg tega so organizatorji na dvori-

šču pred muzejem dogodek popestrili še s stojnicami, kjer se je med drugim predstavilo tudi Turistično društvo (TD) Log pod Mangartom. Organizatorji so pri izbiri ponudnikov upoštevali dejstvo, da sta bila starša igralki iz Loga pod Mangartom in Bovca. Tako smo na naši stojnici ob pomoči Lokalne turistične organizacije Bovec za nastopajoče in obiskovalce pripravili pokušino bovških dobrot z Ekološke kmetije Černuta – čompe, skuto ter ovčji sir.

Dogodek dijakov je bil tudi za nas dokaz, da lahko podobne prireditve, v katere bi vpletili znane osebnosti, povezane z našim krajem (na primer Ita Rina, **Mihael Štrukelj**, univerzitetni profesor gradbene stroke, **Zorko Jeliničič**, ustanovitelj organizacije TIGR, **Ivan Likar - Sočan**, narodni heroj ...), pripravimo tudi mi – predvsem izven glavne turistične sezone.

Peter Mlekuž, predsednik TD Log pod Mangartom

OBELEŽEVANJE 100-LETNIC PRVE SVETOVNE VOJNE

Slovenija – Vlada Republike Slovenije (RS) je avgusta 2012 ustanovila Nacionalni odbor za obeleževanje 100-letnic prve svetovne vojne (2014–2018), ki jo sestavljajo predstavniki Urada predsednika RS, različnih ministrstev, Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), inštitutov, Slovenske turistične organizacije, muzejev in lokalnih skupnosti.

Odboru predseduje minister za obrambo **Janko Veber**, podpredsednica pa je dr. **Petra Svoltjšak**, predstojnica Zgodovinskega inštituta Milka Kosa na ZRC SAZU. Med člani odbora, ki prihajajo iz Zgornjega Posočja, so tudi **Nataša Hvala Ivancič** iz Občine Kobarid, mag. **Vasja Klavora** iz novogoriškega odbora za obeleževanje 100-letnic prve svetovne vojne in **Zdravko Likar**,

predsednik Uprave Ustanove »Fundacije Poti miru v Posočju«.

Člani nacionalnega odbora si prizadevajo za utrditev kolektivnega zavedanja o tem, da je imela prva svetovna vojna izjemne posledice za življenje slehernega Slovenca in celotne skupnosti, ne le v smislu političnih sprememb, temveč predvsem v smislu raznovrstnih izkušenj, ki jih je prinesla.

Kot so zapisali na spletni strani www.100letprve.si, kjer so objavljeni dogodki, povezani z obeleževanjem stoletnic in druge zanimive informacije, ki se nanašajo na tisti čas, se njihove naloge vežejo na:

- Zagotavljanje usklajenega delovanja (pri obeleževanju 100-letnic prve svetovne vojne) kulturnih, izobraževalnih in znanstvenih ustanov ter društev oziroma podobnih odborov na regionalni in/ali lokalni ravni v celotnem štiriletnem obdobju.

NA SPOZNAVNEM SREČANJU, ki sta se ga poleg županov **Fabrizia Fuccara**, **Roberta Kavčiča** in **Valterja Mlekuža** udeležila tudi **Cristiano Shaurli**, svetnik v Regionalnem svetu FJK, in **Simon Škvor**, direktor Občinske uprave Občine Kobarid, je pogovor tekkel o problematiki prevoznosti ceste čez prelaz Predel, nedelovanju smučišča Kanin in nujnosti čezmejnega sodelovanja na različnih področjih.

namreč obojestransko in omejuje možnosti na obeh straneh Predela. Župan Fuccaro je izrazil veliko zaskrbljenost zaradi nedelovanja smučišča Kanin. Kot je povedal, se je po vzpostavitvi povezave smučišč tudi V Žlebeh obisk turistov in število nočitev hitro večalo. Prav na račun povezave je tudi njihova, sicer demografsko že skorajda izumrla destinacija zopet zgodba o uspehu in magnet za investitorje v razvoj turizma. Spomnimo, da je dežela FJK za obnovo žičniških sistemov in povezovalne žičnice samo v prvi fazi namenila 35 milijonov evrov, zdaj pa načrtujejo še postavitev sedežnice na pobočju Montaža.

Pogovor je tekkel tudi o nujnosti čezmejnega sodelovanja na vseh drugih ravneh, določitev skupnih prednostnih čezmejnih projektov in ustanovitve skupnega tehnično-operativnega telesa, ki bo ideje sposobno pripeljati do projektov, s katerimi bi lahko v novem finančnem obdobju kandidirali tudi za evropska sredstva. Med možnimi skupnimi projekti so bili omenjeni predvsem zgodovinski turizem in spomin na prvo svetovno vojno, čezmejno sodelovanje osnovnih šol, povezovanje kolesarskih poti ter razvijanje informacijskih centrov na italijanski strani.

Besedilo in foto: Milan Štulc

BOVŠKI ŽUPAN VALTER MLEKUŽ IN ROSTYSLAV MIKHNEVYCH, direktor podjetja MRKEURO, sta podpisala pogodbo za najem Hotela Šola. Župan verjame, da bo tako hotel končno zaživel. **Foto: arhiv Občine Bovec**

Podpis pogodbe za najem Hotela Šola

Župan Občine Bovec **Valter Mlekuž** je aprila podpisal pogodbo z najemnikom **Hotela Šola** v Logu pod Mangartom, direktorjem podjetja MRKEURO **Rostyslavom Mikhnevychem**. Podjetje je bilo izbrano na občinskem razpisu, na katerega sta prispeli dve ponudbi, a le ena popolna. Najemna pogodba je bila podpisana za obdobje petih let.

S podpisom najemnik zagotavlja odprtost hotela skozi vse leto. V skladu z razpisnimi pogoji je plačal najemnino za 24 mesecev, poleg tega pa bo pri zaposlovanju moral dati prednost proslcem iz lokalnega oko-

lja. »Verjamem, da smo imeli tokrat srečno roko in bo Hotel Šola končno zaživel. Uspešno poslovanje in polnjenje nočitvenih kapacitet s spremljajočo primerno dobro gostinsko ponudbo bo pomenilo nov navdih tudi za sam Log pod Mangartom. Res smo od najemnika morda veliko zahtevali, vendar menim, da sprejetje takih pogojev pomeni tudi, da se bo upravljanja lotil resno in odgovorno,« je ob podpisu dejal bovški župan.

Milan Štulc

Izogibanj plačilu turistične takse ne bo več

Bovški župan **Valter Mlekuž** neplačevanja turistične takse ne bo več

Utrinki

- Organiziranje in/ali pomoč pri organiziranju dogodkov in dejavnosti, povezanih z obeleževanjem omenjenih 100-letnic, predvsem osrednjih v vsakem posameznem letu štiriletnega obdobja.
- Vzpostavljanje stikov z okoljem nacionalnega odbora v RS in tujini (s tujimi veleposlaništvimi v RS ter veleposlaništvimi RS v tujini, z nacionalnimi odbori drugih držav ipd.).
- Skrb za (minimalno) skupno zunanjo podobo dogodkov in dejavnosti.

Maša Klavora, Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«

ODKRITO SPOMINSKO OBELEŽJE

Stanovišče – Strmec pod Predelom in Stanovišče sta dve vasi v Zgornjem Posočju, ki sta v času druge svetovne vojne za ceno svobode plačali velik krvni davek. V Strmcu

pod Predelom so Nemci 10. oktobra 1943 ustrelili 16 domačinov in vas v celoti požgali. Kar dvakrat pa je gorelo tudi Stanovišče. Prvič ob koncu Kobariške republike, 2. novembra 1943, in drugič le 80 dni pred koncem druge svetovne vojne, natančneje 19. februarja 1945, ko so na hiše v vasi spominjali le še požgani zidovi in pepel. Poleg tega so takrat ustrelili tudi enajst domačinov. Vasi in njenim prebivalcem pa ni prizanesel niti furlanski potres, ki je leta 1976 hiše v stari vasi tako poškodoval, da so kasneje nekaj sto metrov nižje zgradili novo vas z montažnimi hišami.

Ob 70. obletnici zmag nad nacifasizmom smo zadnje nedeljo v aprilu v starem delu vasi Stanovišče odkrili obeležje, ki bo nas in prihodnje generacije opominjalo na zločin, ki se je zgodil nad nedolžnim prebivalstvom. Odprtja se je udeležila množica domačinov in gostov, prišli pa

NOVO OBELEŽJE V STANOVIŠČIH JE ODKRIL STANE MODRIJANČIČ, živa pričča neopravičljivega dejanja, ki je bilo med vojno storjeno nad nedolžnim prebivalstvom. **Foto: Mariša Bizjak**

so tudi predstavniki protifašističnega združenja ANPI iz sosednje Italije. V prijetnem vzdušju so udeleženci pozdravili domačina **Staneta Modrijančiča**, ki je obeležje tudi odkril. Kot dvanajstletni otrok je namreč že čakal v vrsti, da ga odpeljejo v Bor-

jano in ustrelijo, vendar mu je usoda prizanesla, saj so mu po srečnem naključju Nemci takrat prizanesli. Tako je Modrijančič ostal živa pričča tega neopravičljivega dejanja. Zbrane je ob dogodku nagovorila tudi slavnostna govornica, domačinka

dopuščal. Gre namreč za pomemben del prihodka občine in predstavlja namenski vir financiranja za spodbujanje razvoja turizma, ki se nameni za izvajanje dejavnosti ter storitev v javnem interesu. »Nesprejemljivo je, da si nekateri jemljejo pravico zadržati turistično takso zase. Zakon o spodbujanju razvoja turizma je jasen, nespoštovanja določil pa na naši občini ne bomo več tolerirali. Zato smo neplačnike zadnjič opozorili, v primeru neodzivnosti pa bomo turistično takso od njih izterjali po sodni poti oziroma z izvršbo. Neplačevanje turistične takse nekaterih posameznih ponudnikov pomeni tudi nepošten odnos do večine, ki takso redno odvajajo, potuha s strani občine pa bi pomenila neenako obravnavo vseh ponudnikov. Zato pri tem ne bo več popuščanj,« je odločen župan.

V lanskem letu je bila realizacija iz naslova turistične takse v **Občini Bovec** dobrih 175,5 tisoč evrov. S sklepom **Vlade Republike Slovenije** vrednost točke za obračunavanje turistične takse od 1. januarja 2015 znaša 0,115 evra in velja za celotno Slovenijo. Po novem v občini Bovec turistična taksa znaša 1,26 evra na nočitev.

Milan Štulc

Donacija ob snemanju reklamnega spota

V začetku aprila je družba **COMRADfilm** v Bovcu snemala reklamni spot. Tovrstno snemanje se v Bovcu in okolici ni odvijalo prvič, se je pa prvič zgodilo, da je izvajalec kot zahvalo lokalni skupnosti za pomoč

DRUŽBA COMRADfilm je v zahvalo za pomoč pri organizaciji snemanja reklamnega spota lokalni skupnosti podarila sredstva, ki bodo namenjena dobrodelni pomoči – nakupu invalidskega pripomočka za **Matevža Kavsa** iz Čezsoče.

pri organizaciji ponudil sredstva v obliki dobrodelne pomoči. V dogovoru z **Občino Bovec** je režiser **Mitja Senčur** v imenu družbe COMRADfilm

NA BOVŠKEM LETALIŠČU je aprila potekal prvi Mednarodni nogometni turnir veteranov prijateljskih mest. Med seboj so se pomerila tri moštva: Alto Val Torre (Pradielis), Vipava in Žaga.

ob zaključku snemanja predal simbolični ček v vrednosti 500 evrov. Sredstva so namenjena nakupu invalidskega pripomočka za **Matevža Kavsa** iz Čezsoče.

Na ta način se je COMRADfilm pridružil humanitarni akciji, ki sta jo že pred tem v ta namen organizirala lokalni **Rdeči križ** in župnijska **Karitas**. Župan Občine Bovec **Valter Mlekuž** je ob tem Senčurju izrazil zahvalo in spoštovanje do njihove odločitve.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Mednarodni turnir veteranov

Na travnatem nogometnem igrišču na letališču v Bovcu je aprila potekal prvi Mednarodni nogometni turnir veteranov prijateljskih mest. Organiziral ga je **Nogometni klub Žaga** v sodelovanju z **Občino Bovec** in lahko rečemo, da je bil odlično izpeljan. V zadnjem trenutku so sicer odpovedali nogometaši s Trbiža, tako da so tekme odigrala tri moštva.

V prvi tekmi je zaradi izenačenega rezultata v regularnem času po enajstmetrovkah ekipa **Alto Val Torre** (Pradielis) premagala moštvo **Vipava**. V drugi tekmi je prav tako po enajstmetrovkah ekipa Žaga (Občina Bovec) premagala Vipavo, na finalni tekmi pa je moštvo Alto Val Torre premagalo domačine. Dogodka so se udeležili tudi **Guido Marchiol**, župan Občine Bardo, **Valter Mlekuž**, župan Občine Bovec, ki je tudi podelil pokale, **Bogdan Godnič**, podžupan Občine Vipava, in **Marko Miklavčič**, podžupan Občine Kobarid.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Utrinki

- ▶ **Ana Marija Filipič**, ki živi v Trzinu, vendar se rada vrača v vas, kjer je obnovila hišo. V kulturnem programu so nastopili še učenci OŠ Simona Gregorčiča Kobarid, podružnične šole Breginj, pevke iz Sedla in recitator. Prisotne je ob dogodku pozdravil tudi župan občine Kobarid **Robert Kavčič**.

Vojko Hobič, predsednik KO ZB za vrednote NOB Kobarid

PREGLED PRETEKLEGA DELA IN NAČRTI ZA VNAPREJ

Tolmin – Na skupščini Združenja borcev (ZB) za vrednote narodnoosvobodilnega boja (NOB) Bovec, Kobarid, Tolmin, ki je bila v začetku aprila, so delegati pozitivno ocenili

NA SKUPŠČINI ZDRUŽENJA BORCEV ZA VREDNOTE NOB BOVEC, KOBARID, TOLMIN, ki je bila v začetku aprila, so delegati pozitivno ocenili delo organizacije v preteklem letu. Foto: arhiv ZZB za vrednote NOB Bovec, Kobarid, Tolmin

delo organizacije v preteklem letu. Med do sedaj že tradicionalnimi prireditvami, povezanimi z NOB, je bila v spomin na boje v Krnskem pogorju na planini Kuhinja organizirana še ena prireditev, za katero si bomo prizadevali, da bo postala tradicionalna. Kljub temu, da je denarja za prireditve iz leta v leto manj, so člani odločeni, da je s tovrstnim obujanjem spominov na dogodke iz časa druge svetovne vojne treba nadaljevati.

Precej kritična je bila razprava na temo medijskega poročanja. Največ kritik je letelo prav na poročanje RTV Slovenija, za katero člani menijo, da dogajanje iz časa NOB ne prikazuje objektivno, vedno manj pa je tudi poročanje o naših prireditvah.

Občina Kobarid

Prometni in obrežni režim na območju občine Kobarid

Skladno s sprejetjem *Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o prometnem in obrežnem režimu na območju občine Kobarid* bo občina na dostopnih mestih ob Nadiži predvidoma v juniju postavila parkomate. S tem se poenostavi sistem plačevanja nadomestila za uporabo dostopnih mest in določi enotna urna postavka, ki velja na vseh urejenih dostopnih mestih v občini.

Lanska ureditev sistema plačevanja na dostopnem mestu Zaročišče, ki ga

v glavnem uporabljajo obiskovalci slapa Kozjak, se letos nadaljuje. Nadomestilo se plačuje od 1. aprila do 31. oktobra, in sicer vse dni med 9. in 19. uro. Za dostopna mesta ob Nadiži (Robič, Podbela, Napoleonov most, Logje) pa od 15. junija do 31. avgusta, prav tako vse dni med 9. in 19. uro.

Višina nadomestila ostaja en evro na uro, kolikor je že do sedaj znašalo nadomestilo za dostopno mesto v Zaročišču, cena dnevnega nadomestila pa znaša osem evrov, kar je za uporabnika ugodneje, kot če bi plačal

deset ur po en evro. Znotraj termina, za katerega bo plačano nadomestilo na katerem koli urejenem dostopnem mestu, bo z istim potrdilom mogoče uporabiti vsa ostala urejena dostopna mesta in tudi morebitna javna parkirišča. Letne, tedenske in brezplačne dovolilnice bodo na voljo v **Turistično-informacijskem centru Kobarid**.

Sicer pa letno nadomestilo za občane in lastnike stanovanjskih ter počitniških objektov v občini Kobarid znaša 18 evrov, za ostale uporabnike pa 48 evrov. Gostom, ki prenočujejo pri turističnih ponudnikih na obmo-

čju kobariške občine, pa se po novem omogoča nakup tedenske dovolilnice, za katero bodo odšteli 16 evrov.

Tako potrdilo o plačilu kot dovolilnica se, zaradi lažje kontrole, namestita na vidno mesto na spodnjem delu vetrobranskega stekla.

Besedilo in foto: Nataša Hvala Ivančič

Poplavna študija zahodnega dela Kobarida

Občina Kobarid je v okviru čezmejnega projekta *Camis*, katerega je v obdobju 2012–2015 vodil **Posoški razvojni center**, naročila izdelavo po-

OBČINA KOBARID BO NA DOSTOPNIH MESTIH OB NADIŽI predvidoma v juniju postavila parkomate in s tem uvedla enak sistem plačevanja kot je bil že v minulem letu na parkirišču v Zaročišču.

POPLAVNA ŠTUDIJA ZAHODNEGA DELA KOBARIDA, ki je bila izdelana v okviru projekta *Camis*, je bila zainteresiranim predstavljena maja, na ogled pa je tudi v prostorih občine. Kot je na predstavitvi poudaril **Tomaž Balut** iz podjetja *Corus inženirji d.o.o.*, je celovito reševanje poplavne ogroženosti kompleksen projekt, ki zahteva veliko mero družbenega soglasja in traja praviloma od tri do pet let. **Foto: arhiv Občine Kobarid**

Utrinki

Pri vzdrževanju spomenikov je največ naredila Krajevna organizacija Zveza borcev (KO ZB) za vrednote NOB Kobarid, ki je tudi v visokogorju obnovila spominska obeležja. Ob tem člani zaznavajo vse več vandalizma, saj je posameznikom največkrat v napoto že rdeča zvezda. Za popravila in vzdrževanje spomenikov je treba iz leta v leto nameniti več denarja, proces prenosa spomenikov v last občin, ki bi skrbela zanje, pa poteka prepočasi. Ugotovitev, da je vse težje nadomestiti umrle člane organizacije z mlajšimi, kaže na to, da bo treba krajevne organizacije združevati in tako doseči učinkovitejše delovanje na terenu. Ob tem pa naj se pohvalimo, da smo v KO ZB Volče pridobili žensko praporščaki-

njo, ki je med prvimi v Sloveniji.

In kakšni so naši načrti za v prihodnje? Ker združenje meji na mejo z Italijo, smo sklenili, da bo treba okrepiti sodelovanje z organizacijo ANPI iz Videmske pokrajine. Poleg tega so bili v lanskem letu najdeni tudi posmrtni ostanki petih padlih partizanov na Batognici. Zato bo treba teren v tem letu še dodatno pregledati in pridobiti čim več posmrtnih ostankov padlih ter jih v jeseni prenesti v skupno grobnico padlim med NOB v Kobarid. Poleg tega pa bo letos delo združenja v veliki meri posvečeno osrednji prireditvi priključitve Primorske k matični domovini, ki bo septembra potekala v Tolminu.

Vojko Hobič, predsednik KO ZB za vrednote NOB Kobarid

NEKOČ DOM OSKRBNIKA KOSTNICE, DANES »MINI MUZEJ«

Kobarid – Ravno v času obeleževanja 100-letnic prve svetovne vojne je na Kobariškem vrata svoje zasebne vojaške zbirke z ostalinami iz časa soške fronte odprl domačin **Ivo Krajnik**. S tovrstnim zbirateljstvom se je v devetdesetih letih začel ukvarjati že njegov oče **Ivo Krajnik - starejši**, ki je na Kobariškem znan kot eden prvih tovrstnih zbiralcev. Svoje najdbe je dolga leta hranil v kleti družinske hiše, po njegovi smrti pa jih je prevzel njegov sin. Ivo Krajnik - mlajši je tako 1.400 najzanimivejših predmetov razstavil v hiši ob italijanski kostnici v Kobaridu.

Na uradnem odprtju zbirke Poti umi-

ka pri Kobaridu 1917 je zbrane pozdravil in nagovoril kobariški župan **Robert Kavčič**. Ta je družini Krajnik čestital za nadaljevanje očetovega zbirateljstva in uspešno zaključen projekt. Ob tem je izrazil zadovoljstvo, da je hiša, ki je v preteklosti služila kot dom oskrbnika kostnice, dobila pravo zgodovinsko vsebino ter predstavlja novo pridobitev za kraj.

Zbirko, ki predstavlja približno 3.500 predmetov in je bila popisana tudi v okviru dejavnosti čezmejnega projekta ZBORZBIRK, je udeležencem predstavil kar lastnik sam. Med drugim je povedal, da dobro polovico najdenih predmetov še vedno hrani v domačih prostorih, medtem ko so najredkejši in najzanimivejši

Festival pohodništva
dolina Soče 2015
SOČA VALLEY
HIKING FESTIVAL
18. 9. – 4. 10.

Postani del kulinarčne zgodbe, postani del glasbeno-ustvarjalne fuzije! Z NAMI OBLIKUJ JESTIVAL LOKALNIH DOBROT

Ponudnike lokalnih dobrot in kulturnike (glasbenike, likovnike, gledališčnike in druge kulturne ustvarjalce) vabimo, da se vključite v **JESTIVAL – festival lokalnih dobrot.**

Na Kobariškem bomo oktober posvetili tudi lokalni kulinariki, ki se bo prepletala s kulturnim izročilom, tradicijo, glasbo in plesom.

JESTIVAL bomo uradno odprli v soboto, 3. oktobra 2015, z osrednjim dogodkom na kobariškem trgu. Kmetje, zeliščarji, nabiralci in pridelovalci iz celotne doline Soče ter Benečije bodo obiskovalcem predstavili in ponudili svoje lokalno pridelane dobrrote. Te bodo nato na-

ši veliki, pa tudi najmlajši kuharski mojstri in gospodinje z bogatimi izkušnjami ter pridihom tradicije pripravili za vse dobrojedce in sladokusce.

Predstavili, organizirali ali udeležili se boste lahko kulinarčnih delavnic, predavanj, degustacij ... kot tudi različnih kulturnih in glasbenih dogodkov lokalnih društev ter skupin na različnih lokacijah.

Organizatorji bomo sodelujočim za-

gotovili organizacijsko podporo in medijsko prepoznavnost – predstavitve sodelujočih bomo vključili v vse promocijske dejavnosti pred, med ter po dogodku.

Zainteresirani nas lahko pokličete na 05/38-00-490 ali nam pišite na info.kobarid@lto-sotocje.si, lahko pa se tudi osebno oglasite v pisarni TIC Kobarid v Zeleni oziroma Pepčevi hiši.

Ne odlašajte, mesta so omejena!

preplavljeno že pri povratnih dobah krajših od deset let. Problematika poplavljanja zahodnega dela Kobarida je povezana predvsem s poplavljanjem vodotokov reke Idrije in potoka Kobarišček. Ob poplavah sta ogrožena dva stanovanjska objekta ob Idriji, pogosto pa je v celoti poplavljen tudi območje ribogojnice.

Študijo je zainteresiranim predstavil in na številna vprašanja občanov odgovarjal **Tomaž Balut** iz omenjenega podjetja. Ta je poudaril, da je celovito reševanje poplavne ogroženosti kompleksen projekt, ki zahteva veliko mero družbenega soglasja in traja praviloma od tri do pet let.

Konstruktivni debati se je pridružil tudi župan **Robert Kavčič**, ki je povedal, da bodo prizadevanja občine v prihodnje usmerjena tudi v ustrezne protipoplavne ukrepe.

Poplavno študijo zahodnega dela Kobarida si lahko ogledate v prostorih občine.

Nataša Hvala Ivančič

Intervencijska sanacija Napoleonovega mostu na Nadiži

Kamnit most nad ozkim kanjonom Nadiže je bil zgrajen okoli leta 1812 in nosi ime po Napoleonu Bonapartu, saj so ga gradili v času osvajalskih pohodov tega francoskega cesarja. Čezenj je potekala starodavna pot iz Pradola proti Logjem do Robidišča in naprej ob reki Nadiži. Zaradi njegove

LTO Sotočje – TIC Kobarid, Občina Kobarid in Turistična zveza Gornjega Posočja

plavne študije zahodnega dela Kobarida in v maju za zainteresirano javnost organizirala predstavitev omenjene poplavne študije, ki jo je izde-

lalo podjetje **Corus inženirji d.o.o.**

V študiji so definirani poplavni dogodki s povratnimi dobami 10, 100 in 500 let, izdelane so karte poplavne

nevarnosti ter razredov poplavne nevarnosti. Študija je pokazala, da je poplavna ogroženost zahodnega dela Kobarida velika, saj je to območje

Utrinki

ZASEBNA ZBIRKA IVA KRAJNIKA je od 18. aprila dalje na ogled vsak dan med 10. in 18. uro.

► razstavljeni v pritličju hiše ob kostnici. V mansardi iste hiše si lahko po novem ogledamo tudi stalno razstavo Vojnih veteranirov za Slovenijo (VVS), ki jo je na uradnem odprtju zbranim predstavil **Darko Smrekar**, član predsedstva Območnega združenja VVS Gornje Posočje Tolmin. Kulturni

program so oblikovale mlade pevke Pevskega zbora Sedlo.

Besedilo in foto: Nataša Hvala Ivančič, Občina Kobarid

POT K MIRU NA OSNOVNI ŠOLI KOBARID

Kobarid – Zgodovina opisuje dogodke in procese, ki »zmotijo« vsakdanji ritem življenja ter ga obrnejo na glavo. Glede na posledice, ki jih takšni »veliki« dogodki pustijo za seboj, naslednji rodovi ovrednotijo njihov pomen in naravnost. Zapišejo se v kolektivni spomin celotne skupnosti. Med takšne dogodke zagotovo sodi tudi prva svetovna vojna.

Od takrat je minilo veliko časa, spomini pa ostajajo in nas opominjajo o nesmislu nasilja ter na vrednote miru, povezanosti, spoštovanja, upoštevanja različnosti, strpnosti in sočutja. Kobariško je v zgodovino prve svetovne vojne vpela in zaznamovala soška

PROJEKT POT K MIRU so na OŠ Simona Gregorčiča Kobarid zaključili 14. maja z osrednjo slovesnostjo. Pripravili so bogat kulturni program s spremljajočimi razstavami likovnih del učencev in drugih izdelkov ter pokušino vojaške hrane. Ob tej priložnosti pa so izdali tudi tematski časopis, ki je na voljo v šolski knjižnici. **Foto: Aurora Calvet**

fronta. Zato smo na OŠ Simona Gregorčiča Kobarid strnili vrste in raziskovali zgodovino takratnega časa v kraju ter okolici in na različne načine

izražali svoja občutja. Vse leto smo z učenci vseh razredov na to temo ogledali znanje. Obiskali smo muzeje na prostem, Kobariški muzej,

CIVILNA ZAŠČITA OBČINE KOBARID JE IZDALA ODREDBO za izvedbo nujne intervencijske sanacije kamnitega Napoleonovega mostu, h kateri je **Občina Kobarid** nemudoma pristopila. Ocenjena vrednost sanacije, ki naj bi se zaključila sredi junija, znaša 30.000 evrov.

izjemne gradnje in redkosti ne predstavlja le vez med bregovoma, temveč tudi vez s preteklostjo ter je hkrati nepogrešljiv arhitekturni spomenik.

Zaradi dotrajanosti mostu in nevarnosti padanja kamenja je **Civilna zaščita Občine Kobarid** izdala odredbo za izvedbo nujne intervencijske sanacije kamnitega mostu, h kateri je **Občina Kobarid** nemudoma pristopila. Ocenjena vrednost sanacije znaša 30.000 evrov.

Intervencijska sanacija mostu se je začela v maju in bo predvidoma zaključena sredi junija. V času sanacije je most neprehoden.

Besedilo in foto: Nataša Hvala Ivančič

Občina Kobarid izdala poštno znamko Nježna hiša

Ob letošnjem praznovanju sv. Florijana so domačini na Jevščku pripravili prizor iz življenja **Pepe Nježne**. Obiskovalcem so predstavili zgodovino vasi, življenje nekoč in obnovljeno Nježno hišo.

Ob tej priložnosti je **Občina Kobarid** izdala poštno znamko Nježna hiša na Jevščku. Župan kobariške občine **Robert Kavčič** je na prireditvi znamke predal predsednici Krajevne skupnosti Livek **Katji Roš**. Namen izdaje poštne znamke je promocija obnovljene Nježne hiše v vasi Jevšček, ki se je ohranila kot ena redkih etnoloških zapuščin med Beneči-

NA PRAZNOVANJU SV. FLORIJANA so domačini na Jevščku pripravili prizor iz življenja **Pepe Nježne**. Ob tej priložnosti je **Občina Kobarid** izdala poštno znamko Nježna hiša na Jevščku. Kobariški župan **Robert Kavčič** je na prireditvi znamke predal predsednici Krajevne skupnosti Livek **Katji Roš**.

Župan se je srečal z diplomanti

Skladno s *Pravilnikom o dodelitvi denarnih nagrad diplomantom, magistrin in doktorjem v Občini Kobarid* in sprejetim proračunom za leto 2015 **Občina Kobarid** nagradi vsakega diplomanta, magistra in doktorja, ki odda vlogo z diplomsko nalogo ter se odzove povabilu na srečanje, kjer svojo nalogo tudi predstavi. Predstavitev naloge je podlaga za dodelitev enkratne denarne nagrade. Maja je bil poziv objavljen na spletni strani občine in povabilu se je odzvalo devet občank

jo in Posočjem.

Poštna znamka je vsem zainteresiranim na voljo tudi v **Turistično-informacijskem centru Kobarid**.

Občina Kobarid je prvo poštno znamko izdala leta 2010, s podobo mogočnega Krna in bo, kot kaže, z izdajo poštne znamke nadaljevala tudi v prihodnje.

Besedilo in foto: Nataša Hvala Ivančič

Utrinki

Ustanovo »Fundacijo Poti miru v Posočju«, zasebne muzejske zbirke, brali, pisali, risali, raziskovali, peli, kuhali, fotografirali, delali intervjuje ter ustvarjali različne izdelke. Zasejali smo seme in vzkilo je nekaj čudovitega – zavest, da je edina prava pot, pot k miru in da smo najmočnejši, ko po tej poti stopamo z roko v roki.

Obletnico smo vzeli kot priložnost, da ozavestimo pomen miru in priložnost, da razmislimo o pomenu medsebojnih odnosov. Le z dobrimi odnosi bomo lahko premikali mejnike, dosegali cilje in bili nepremagljivi v trdnosti ter enotnosti. In zakaj je pomembno, da se spominjamo in opominjamo? Le znanje nam lahko omogoči, da bomo prepoznali »gospodarje vojne« in jim, še preden bo prepozno, izrekli odločen NE! Naša odgovornost in dolžnost je, da izkušnjo miru varujemo ter ohranjamo. Projekt Pot k miru smo zaključili 14.

maja z osrednjo slovesnostjo v večnamenskem prostoru naše šole. Pripravili smo bogat kulturni program s spremljajočimi razstavami naših likovnih del in drugih izdelkov ter pokušino vojaške hrane. Ob vsem tem pa smo izdali tudi tematski časopis, ki ga lahko dobite v naši knjižnici.

Melita Jakelj, ravnateljica OŠ Simona Gregorčiča Kobarid, in **Simon Skočir**, koordinator projekta

COPATKI ZA PORODNIŠNICO

Šempeter pri Gorici – Simpatizerke šivanja, pletenja, kvačanja in kleklnja smo se v letošnji sezoni, ki traja od jeseni do prvega pomladanskega dne, preizkusile v dobrodelnem izstvu, ki smo ga naslovile Copatki za porodnišnico. Presenečene nad odzivom 16 kolegic in še nekaj članic, ki so se nam pridružile na daljavo, smo ugotovile, da smo v sklopu akcije naredile skoraj 80 copatkov. Nekatere so prvič spletle svoj prvi

ČLANICE PROSTVOLJNE SKUPINE NITKE IZ KOBARIDA so iz podarjene volne šempetrski porodnišnici poklonile copatke. Njihovo dobrodelno darilo je po naključju sovpadlo s praznovanjem 50. »rojstnega dne« obstoja porodnišnice, zato so ga bili tamkajšnji zaposleni še toliko bolj veseli. **Foto: arhiv skupine Nitke**

par copatkov za dojenčka in se z veseljem preizkusile še v drugih modelih in postopkih naših velikih mojstric. Izurile smo se v dodajanju in

snemanju petelj, obnovile osnovne pletilske trike in vrste modeliranja. Pletenim izdelkom je ena izmed članic dodala tudi simpatične kvačkane

MAJSKEGA SREČANJA Z ŽUPANOM ROBERTOM KAVČIČEM SE JE UDELEŽILO DEVET DIPLOMANTOV IZ KOBARIŠKE OBČINE. Predstavili so mu svoje naloge, v sproščenem vzdušju pa je potekal klepet o njihovih načrtih za v prihodnje. **Foto: Tomaž Skočir**

KONEC MARCA JE NA KOBARIŠKEM potekala tradicionalna čistilna akcija, ki povezuje vse, ki jim ni vseeno za okolje, v katerem živimo. **Foto: Janko Volarič**

in občanov; sedem od teh je zaključilo diplomski študij, dva pa magisterij.

Majsko srečanje je bilo sicer sedmo po vrsti in prvo v mandatu župana **Roberta Kavčiča**. Prisluhnil je predstavitev vseh devetih udeležencev srečanja in v sproščenem vzdušju z njimi poklepetal o načrtih, ki jih imajo za v prihodnje. Čestital jim je za dosežen uspeh in jim zaželel veliko uspeha na nadaljnji življenjski poti.

Diplomantke in diplomanti Občine Kobarid, ki ste letos diplomirali in še niste oddali vloge za pridobitev enkratne denarne nagrade, prosimo, da jo vložite v roku treh mesecev od izdaje javne listine o diplomiranju ter si s tem pridobite pravico do denarne nagrade in možnosti oddaje vašega dela v kobariško knjižnico, kjer bo dostopno širši javnosti.

Nataša Hvala Ivančič

Čistilna akcija na Kobarškem

Čistilna akcija Očistimo Kobarško je postala tradicionalna in poveže vse, ki jim ni vseeno za okolje, v ka-

terem živimo. Letos se je sicer lokalno obarvana akcija pridružila vseslovenski akciji Dan za spremembe.

Poleg vseh krajevnih skupnosti v občini so v akciji sodelovala še številna turistična in športna društva, gasilci, člani GIZ raftarjev Doline Soče in režijski obrat Občine Kobarid. Skupaj so čistili okolico svojih krajev in nabrežje Nadiže ter Soče. Večja čistilna akcija se je izvedla na območju Napoleonovega mostu, kjer so akcijo prevzeli člani Športno turističnega društva GAMS. V tem času se je izvedel tudi odvoz starih rabljenih vozil.

Po besedah vodje čistilne akcije, kobariškega redarja **Janka Volariča**, je bila tudi letošnja akcija uspešna. K temu so pripomogli tudi prostovoljci.

Nataša Hvala Ivančič

Moto točka junija v Kobaridu

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kobarid v sodelovanju s Policijsko upravo Nova Gorica, Prostovoljnimi gasilskim društvom (PGD) Kobarid, Moto klubom

OK Riders, Zavarovalnico Triglav in lokalnimi turističnimi ponudniki organizira Moto točko Kobarid 2015. Ta se bo odvijala v nedeljo, 7. junija (v primeru slabega vremena bo dogodek preložen), med 9. in 16. uro na parkirišču podjetja TIK Kobarid (nasproti bencinskega servisa).

Na ta dan bodo policisti motoriste seznanjali s policijskimi postopki v cestnem prometu in skupaj s člani OK Riders s preventivnim gradivom seznanjali ter opozarjali motoriste na previdno vožnjo. **Prometna in Vojaška policija** bosta na poligonu prikazali spretnostno vožnjo, v kateri se bodo lahko udeleženci tudi sami preizkusili.

Člani PGD Kobarid bodo prikazali uporabo opreme za reševanje ob prometnih nesrečah, na moto točki pa bodo obiskovalci izvedeli tudi, kako zavarovati motorno kolo, si ogledali motoristično in drugo opremo ter se skupaj z **Autošolo Ferdo** iz Nove Gorice preizkusili na simulatorju vožnje. **Rdeči križ – Območno**

združenje Tolmin bo prikazal uporabo defibrilatorja.

Cilj preventivne akcije je predvsem ozaveščanje voznikov in drugih udeležencev v prometu o problematiki vožnje z enoslednimi vozili ter seznanjanje s posledicami prometnih nesreč, v katerih so udeleženi motoristi, ki so v prometu manj vidni in zato še posebej ogroženi. Udeleženci moto točke si bodo lahko ogledali tudi starodobna motorna vozila, ki jih bo prikazalo **Avto moto društvo Gorica**.

Tako kot vsa leta doslej, bo moto točka ustrezno označena in vidna, odseki cest pred in za krajem točke pa označeni z rumenimi zastavami z opozorilnimi napismi.

Datum te preventivne dejavnosti ni naključen. Na tako imenovani Soški cesti in Keltiki je namreč ravno med poletno turistično sezono veliko domačih ter tujih voznikov enoslednih vozil. Promet je še posebej povečan ob koncih tedna, največ ob nedeljah.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kobarid

Utrinki

► copatke, pri katerih je uporabila svojo najljubšo tehniko.

Konec aprila smo copatke nato poklonile šempetrski porodnišnici. Ob tem smo po naključju ugotovile, da prav letos omenjena porodnišnica praznuje 50. obletnico obstoja, zato je naše dobrodelno darilo sovpadalo s praznovanjem njihovega »rojstnega dne«. Nad našim projektom pa niso bili navdušeni samo v porodnišnici, ampak tudi v Knjižnici Kobarid, kjer naše dobrodelne razstave vedno radi gostijo.

Poleg omenjenega projekta, članice, ki se ob petkih redno srečujemo

v OŠ Simona Gregorčiča Kobarid, redno ustvarjamo še za projekt Spleti kvadrata, ki poteka pod okriljem svetovne dobrodelne akcije »Knit-A-Square«. V sklopu tega za afriške otroke poleg kvadratov pletemo in kvačkamo še spalne vreče, kape, nogavice ter otroške igrače. Več o tem si lahko preberete tudi na spletni povezavi www.knit-a-square.com. Večkrat pa so naši petki tudi šiviljsko obarvani, ko si ljubiteljice šivanja izmenjamo izkušnje in druga drugi predstavimo razne »nove« šiviljske trike.

Marjeta F. Uršič, organizatorka in motivatorka kobariške prostovoljne skupine Nitke

IZMENJAVA SADIK POSPEŠUJE DVIG SAMOOSKRBE

Kobarid – V petek, 8. maja, sta Društvo samooskrba Kobarid in Posoški razvojni center na kobariškem trgu organizirala peto izmenjavo sadik. S tem dogodkom smo prispevali k spodbujanju in višanju ravni samooskrbe Posočja.

Znano je dejstvo, da se območja, ki imajo visoko raven samooskrbe in se bolj kot z zunanjo ekonomijo ukvarjajo s svojim »ekosistemom«, lažje ubranijo različnim gospodarskim zlomom, saj se lahko hitreje ter učinkoviteje prilagajajo. Na vpraša-

nje, zakaj spodbujati samooskrbo, lahko kot prvi razlog navedemo to, da se na nivoju družine vzpostavi kultura oziroma nadaljuje tradicija vrtničarjev. Ti se od drugih potrošnikov razlikujejo po tem, da nakupujejo racionalno in samo tisto, kar potrebujejo. Poleg tega pravi samooskrbnik prednostno kupuje pri sosedu, v lokalnem okolju. Na dolgi rok se namreč nakupovanje pri veletrgovcih ne obnese. Tam potrošeni denar je za lokalno območje za vedno izgubljen in z njim rastejo stolpnice, bazeni, vile ... nekemu neznanemu človeku.

Občina Tolmin

Z županom ob občinskem prazniku

V maju tradicionalno praznuje *Občina Tolmin*. Tradicionalni so v *SO-Časniku* tudi pogovori z župani ob občinskih praznikih. Z **Urošem Brežanom**, ki tolminsko občino vodi tretji zaporedni mandat, smo ob tej priložnosti poklepetali o razvoju nekaterih področij, ki na kakovost življenja občanov najbolj vplivajo.

Prav ob zaključku redakcije je tolminski občinski svet v drugem branju potrdil letošnji občinski proračun. Za to je bilo potrebnega kar nekaj usklajevanja, a projekti se sedaj le lahko nadaljujejo. Ste zadovoljni z letošnjimi načrti – tako vsebinsko kot finančno?

Predvsem sem zadovoljen, da smo po napornem postopku sprejemanja proračuna prišli do končne odločitve s soglasjem vseh občinskih svetnic in svetnikov. Zaradi zamude se sicer nakazuje nekaj težav predvsem pri investicijah, povezanih z evropskimi sredstvi, ki pa jih bomo, to verjamem, uspešno rešili. Sprejet proračun pomeni, da lahko začnemo z izvajanjem investicijskih in drugih aktivnosti, ki so pogojene s sprejemom tega akta. Tako vsebinsko kot tudi finančno je proračun rezultat dela preteklega mandata. Smo v zadnjem letu, ko se še izvajajo projekti evropske finančne perspektive 2007–2013, in to se bo pomembno

Foto: arhiv Občine Tolmin

odrazilo tudi pri delovanju Občine Tolmin v letu 2015. V 20 milijonov evrov težkem letošnjem proračunu je dobrih šest milijonov evrov prihodkov predvidenih iz evropskih virov.

Delovnih mest tudi v tolminski občini primanjkuje za vse, ki bi si

želeli delati. Večkrat se ljudje obračajo na občino in župana, češ da naj kaj storita za ustvarjanje novih delovnih mest. A vendarle, kolikšen vpliv sploh lahko imate?

Delovna mesta so z razlogom zelo, če ne najbolj izpostavljena politična tema. O njih teče beseda praktično v vsaki politični kampanji od evropske pa do lokalne ravni. V "starih časih" je bila polna zaposlenost najpomembnejši politični cilj, se je pa tak sistem izkazal za ekonomsko nevzdržnega. Danes ima ekonomska logika veliko pomembnejšo vlogo in delovanje politike na vseh ravneh je podrejeno globalnim tržnim zakonitostim, ki sentimentalnosti ne poznajo. Največji vpliv na delovna mesta imajo globalni gospodarski trendi, odločitve centralnih bank, evropske in nacionalne politike. Lokalna politika je zadnja v tej vrsti, vseeno pa ni brez moči. Naloga občine je, da ustvarja pogoje za gospodarski razvoj. V preteklih letih smo tako veliko vložili v komunalno opremo poslovnih con v Poljubinju, ukrep, ki ga že leta zagotavljamo iz proračuna, je tudi subvencioniranje obrestne mere za kredite gospodarskih subjektov. V prihodnje bo pomembno skozi prostorske planske dokumente zagotoviti nove površine za gospodarsko dejavnost, prostore za novonastajajoča podjetja s podpornimi storitvami, skupaj z občinami v regiji se dogovarjamo za vzpostavitev garan-

cijske sheme, s *Posoškim razvojnim centrom* pa želimo zastaviti celovit razvojni projekt na območju občin Triglavskega narodnega parka, kate-rega pomemben del naj bi bila tudi podpora gospodarstvu, možnosti na gospodarskem področju se odpirajo tudi s pobratenim Beljakom. Bo pa v prihodnje za korak naprej na tem področju še pomembnejše kot doslej sodelovanje med podpornimi inštitucijami, kot so obrtna in gospodarska zbornica ter Posoški razvojni center.

Tolminska obvoznica je bila v minulih letih ena najpomembnejših tem oz. projekt, kateremu ste tudi vi posvetili veliko pozornosti. V kakšni fazi je sedaj?

Tolminska obvoznica je žal v enaki fazi, kot je bila pred dvema letoma, ko je vlada maja 2013 sprejela državni prostorski načrt zanjo. Naj spomnim, da smo za pripravo tega dokumenta, s katerim smo to, za Tolminsko in Posočje pomembno državno cesto umestili v prostor, porabili pet let. V tem času smo s pomočjo sodelujoče najširše javnosti in strokovnjakov prišli do, to verjamem, optimalne rešitve. Od tega trenutka dalje pa tolminska obvoznica deli usodo praktično vseh projektov na državnih cestah, razen tistih, ki so še do konca letošnjega leta financirani iz evropskih sredstev. Tak primer so tudi dela na 4. razvojni osi med Bačo

Utrinki

Tako razmišljanje je pomembno tudi pri organizaciji dogodkov, kot je izmenjava sadik v Kobaridu. Učimo se drug od drugega, širimo semena in sadike, ki nam dobro uspevajo. Pridelava lastne hrane je še kako pomembna, pa čeprav smo na vsakem koraku zasuti s poceni hrano multinacionalk.

Letos smo izmenjavo sadik izvedli pred novo trgovino Majaron, v kateri lastnica **Danjela Ivančič** ponuja lokalne pridelke, izdelke in spominke.

Besedilo in foto: Peter Domevšček,
Posoški razvojni center

DRUŠTVO SAMOOSKRBA KOBARID IN POSOŠKI RAZVOJNI CENTER sta v začetku maja na kobarškem trgu organizirala peto izmenjavo sadik.

NA EKOPRAZNIK PO NARAVNO PRIDELANO HRANO IN EKOSADIKE

Tolmin – Združenje ekoloških kmetov Severne Primorske je v sodelovanju z Občino Tolmin, Posoškim razvojnim centrom (PRC) in Društvom rejcev drobnice Zgornjega Posočja 9. maja v Tolminu organiziralo trinajsti EKOPraznik. Zaradi gradbenih del na Mestnem trgu smo se letos preselili na tolminsko tržnico. Rdeča nit je bila tokrat reja malih živali. Člani društva Gojiteljev malih pasemskih živali Vrhnika so pripravili razstavo kuncev, kokoši, rac in golobov ▶

pri Modreju in Želinom. Za nadaljevanje tega in drugih projektov na državnih cestah bo nujno sodelovanje in razumevanje državne politike, saj brez sredstev v državnem proračunu, torej odločitev vlade in državnega zbora ne bo šlo. Na lokalni in regionalni ravni bi bilo za doseg tega cilja smiselno vzpostaviti trdnejše sodelovanje med gospodarstvom, nevladnimi organizacijami in lokalnimi skupnostmi.

Se pa v tem času zaključuje kar nekaj drugih evropskih projektov ...

Za razliko od obvoznice, ki je državni projekt, so naslednji projekti občinski. Njihov investitor je torej občina. Letos je tega dela na srečo res veliko, saj smo uspešno izkoristili zadnje razpise za evropska sredstva. Praktično se zaključuje projekt celovite ureditve osrednjih ulic mesta Tolmin, v okviru katerega smo prenovili Prešernovo in Kosovelovo ulico, uredili zunanost objekta nekdanjega Doma JNA in urbano opremo na tem območju, v polnem teku so dela pri prenovi kinogledališča ter energetske sanacije *Osnovne šole Simona Kosa Podbrdo*, ki se bo začel v kratkem.

Pred nami je spet poletna sezona, na katero stavijo domala vsi turistični delavci. Tudi vi?

Poletje prinaša nekaterim zaslužen dopust, drugim pa trdo delo, na katerega se je treba dobro pripraviti. Na Tolminskem se nam zopet obeta pestra festivalska sezona. Prav tako se bodo pri nas tradicionalno dobro počutili pohodniki, padalci ter ribiči, ki bodo gotovo z zanimanjem občudovali tudi najnovejšo pridobitev *Ribiške družine Tolmin* – ribogojnico v Tolminu, kolesarjem pa prihajamo nasproti z izgradnjo kolesarskih poti. Večji bo obisk tistih, ki jih zanimajo

»Spoštovanim občankam in občanom iskreno čestitam ob občinskem prazniku. Naj jim življenje tudi sicer nameni obilo priložnosti za veselje in praznovanje ter naj se ob tem spomnijo tudi na tiste, ki so zaslužni za njihovo dobro voljo.«

Uroš Brežan,
tolminski župan

či, kjer so svoje domovanje dobili svetovno uspešni kajakaši *Kajak kluba Soške elektrarne* ter projekt energetske sanacije *Osnovne šole Simona Kosa Podbrdo*, ki se bo začel v kratkem.

Pred nami je spet poletna sezona, na katero stavijo domala vsi turistični delavci. Tudi vi?

Poletje prinaša nekaterim zaslužen dopust, drugim pa trdo delo, na katerega se je treba dobro pripraviti. Na Tolminskem se nam zopet obeta pestra festivalska sezona. Prav tako se bodo pri nas tradicionalno dobro počutili pohodniki, padalci ter ribiči, ki bodo gotovo z zanimanjem občudovali tudi najnovejšo pridobitev *Ribiške družine Tolmin* – ribogojnico v Tolminu, kolesarjem pa prihajamo nasproti z izgradnjo kolesarskih poti. Večji bo obisk tistih, ki jih zanimajo

prva svetovna vojna in Poti miru, ki vodijo po nekdanji fronti. Tolminska korita ponudijo skoraj vsako leto nekaj novega in letos s tega vidika ne bo nič drugače. Ostaja pa na področju turizma izziv, ki sicer ni neposredno povezan s sezono pred nami, ampak z bolj dolgoročno prihodnostjo. To je ureditev statusa *Lokalne turistične organizacije Sotočje*, katere prihodnost sam vidim v združitvi moči v Posočju pod blagovno znamko *Dolina Soče*.

Kaj menite o izboru letošnjih občinskih nagajencih?

Mislím, da je imela *Komisija za priznanja in nagrade Občine Tolmin* vse prej kot lahko delo, ki pa ga je odlično opravila. Tako je očitno razmišljala tudi občinski svet, ki je njen predlog soglasno podprl. Iskrene čestitke vsem nagajencem še enkrat. Posebej sta letos izpostavljena prejemnika najvišjega priznanja, plakete Občine Tolmin *Sašo Taljat* in *Luka Božič*, ki s svojimi uspehi, predvsem pa s trdim in načrtnim delom dajeta pravi zgled ne le številnim mladim kajakašem in športnikom, ampak tudi vsem ostalim.

Pogovor pripravila: **Špela Kranjc**

Najvišja občinska nagrada tokrat v športne vode

Na slavnostni seji občinskega sveta, ki je bila 22. maja v telovadnici osnovne šole na Mostu na Soči, so tradicionalno podelili letošnje občinske nagrade. Občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je tokrat prejela 17 predlogov, bistveno več kot v predhodnih letih, tako da so imeli njeni člani težko delo z izbiranjem. A je njihov končni predlog brez polemik potrdil tudi občinski svet.

Letošnjo najvišjo nagrado, plaketo Občine Tolmin, sta za izjemne uspehe na področju športa prejela člana moštva kanu C2 **Saša Taljat** in **Luka Božič**. Uspešno zgodbo mostarskih kajakašev je začel pisati sedanji trener **Dejan Testen**, ki je po končani karieri tekmovalca na Mostu na Soči ustanovil podružnico *Kajak kluba Soške elektrarne*. Njen prvi čoln je danes slalomski kanu dvojec Sašo Taljat - Luka Božič. Posadka v karavani svetovnega pokala predstavlja novo generacijo, svež pristop, brez-kompromisno tekmovalnost in nova merila kakovosti. V slalomski dvojec sta Taljat in Božič skupaj sedla leta 2006 in od prvega skupnega zaveslaja se njuna zgodba na divjih vodah nenehno vzpenja. Najprej sta ulovila vrh v mladinski konkurenci z medaljami na evropskem in svetovnem prvenstvu ter nato osvojila še dva zaporedna naslova evropskih prvakov v kategoriji do 23 let. Sledile so zmaga na članskem svetovnem pokalu in kolajna na članskem svetovnem prvenstvu, čemur sta dodala še tri naslove članskih svetovnih prvakov v spustu. Uvrstitev na olimpijske igre v Londonu je bila skoraj neizbežna,

stnega zorjenega mesa drobnice. Člani Društva rejcev drobnice Zgornjega Posočja so posebej za ta dan prvič zorili ekološko meso drobnice. Lahko rečemo, da se zadeva obnese in ima potencial. Zorjeno meso je za razliko od navadnega hitro pripravljeno, saj postane zaradi biokemičnih procesov in encimske razgradnje v procesu zorenja mehko, rahla tekstura pa omogoča hitro toplotno obdelavo. To dejstvo, da lahko tudi ovčje meso na tak način pripravimo »na hitro«, je dober obet za gostinsko in domačo uporabo.

Tradicijo EKOpraznika, s katerim vsako leto prinašamo kaj novega s področja ekologije in prehrane, bomo ohranjali tudi v prihodnje. Jejite čim več lokalno pridelane hrane in se nam prihodnje leto pridružite drugo soboto v maju.

Besedilo in foto: Peter Domevšček,
Posoški razvojni center

Utrinki

► ter nas poučili o reji le-teh. Tradicionalno so dogodek s kulturnim programom obogatili otroci, tokrat iz podružničnih šol Kamno in Volče ter volčanske enote tolminskega vrta.

EKOpraznik je za našo dolino poseben praznik, ko je na stojnicah moč kupiti le ekosadiko in naravno pridelano hrano, torej tako, ki ni škropljena z insekticidi, fungicidi, herbicidi, prepojena z antibiotiki ali gnojena z umetnimi gnojili. Ekološko kmetijstvo od kmeta zahteva veliko znanja, saj je pri izbiri pripravkov za odganjanje bolezni in škodljivcev zelo omejen. To pa je pristop, ki je ravno nasproten kot pri klasičnem kmetijstvu, kjer vlada nenehna vojna za lepše, večje, težje ... Posledice te tekme se odražajo v nizki odpornosti rastlin in živali. Ekološki kmet je tisti, ki mora najti ravnotežje med donosom in odpornostjo, saj lahko v nasprotnem primeru kaj hitro ostane

NA LETOŠNJEM EKOPRAZNIKU smo si lahko ogledali razstavo kuncev, kokoši, rac in golobov, ki so jo pripravili člani društva Gojiteljev malih pasemskih živali Vrhnika.

brez pridelka. Pri tem je podvržen številnim kontrolam, zato goljufanje ne pride v poštev. Dejstvo pa je, da ekološki kmet ne more biti vsak in pogoji za ekološko kmetovanje niso povsod primerni. V Zgornjem Posočju je zaradi ekstremnega vremena

in velikih količin padavin praktično nemogoče resno sadjariti. So pa tu zelo dobre razmere za ekološko živinorejo. Ekološko meso in mlečni pridelki iz Zgornjega Posočja so vrhunske kakovosti. Letos smo na EKOprazniku uživali ob pokušini izvr-

a tam pod težkim bremenom pričakovani kot najmlajša posadka v konkurenci nista pokazala vsega, kar sta znala in zmogla. Kljub temu sta z osmim mestom osvojila vrhunski rezultat na največjem športnem tekmovanju na svetu. Pred dvojcem Taljat - Božič torej ostaja le še največji od možnih športnih ciljev – kolajna na olimpijskih igrah. In do naslednje olimpijade v Rio de Janeiru ju loči le ena pripravljala sezona.

Priznanje Občine Tolmin za leto 2015 sta prejela **Mešani pevski zbor (MePZ) Zdravko Munih Most na Soči** za 25-letno delo pri ohranjanju kulturne dediščine, negovanje in ohranjanje ljudske in umetne pesmi ter kulturno oživetev Mosta na Soči in okolice ter **Košarkarski klub (KK) Tolmin** ob 65-letnici kluba in igranja košarke v Tolminu. MePZ Zdravko Munih Most na Soči je leta 1990 ustanovil mostarski rojak, priznani dirigent **Marko Munih**, ki je prevzel tudi njegovo vodenje. Šlo je za nadaljevanje dolgoletne pevske tradicije, ki jo je pred tem bogato sooblikoval že njegov oče **Zdravko Munih**. Zbor je nekaj let po ustanovitvi deloval samostojno, leta 1998 pa so prav pevci dali pobudo za ustanovitev **Kulturnega društva Ivana Preglja Most na Soči**, v okviru katerega delujejo še danes. MePZ Zdravko Munih sestavlja približno 30 pevcov z Mosta na Soči in okolice, usmerja pa ga zborovodkinja **Mirjam Klinkon**. Gobjijo umetno in slovensko ljudsko pesem,

LETOŠNJI OBČINSKI NAGRAJENCI so nagrade prejeli na slavnostni seji na Mostu na Soči. V zgornji vrsti od leve stojijo: **Boris Velikonja (KK Tolmin)**, **Matija Mlakar** in **Andrej Pavšič** (oba Jazz Punt Big Band). V spodnji vrsti od leve stojijo: **Maša Klavora** (podpredsednica Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja), **Jernej Kenda**, **Sašo Taljat**, **Luka Božič**, **Doroteja Dakskobler**, **Mirjam Klinkon** in **Milan Zupanec** (oba MePZ Zdravko Munih Most na Soči) ter župan **Uroš Brežan**. Foto: **Marjan Rodman**

pri čemer največ pozornosti posvečajo ljudskim napevom s Tolminskega in iz Posočja ter ostalih pokrajnih zahodne Slovenije, Benečije in Rezijske. Redno se udeležujejo pevskih revij in presegajo območno raven, nastopajo tudi na vseh kulturnih prireditvah v kraju, okolici in zunaj občinskih meja. V zadnjih dveh letih se je zbor aktivno pridružil zbiranju sredstev za ureditev Pregljeve spominske sobe na Mostu na Soči, letos pa se skrbno pripravlja na praznovanje 25. obletnice svojega obstoja ter na kon-

cert v počastitev 80-letnice rojstva maestra Marka Muniha prihodnje leto.

Zgodovina KK Tolmin se je začela leta 1950 v okviru **Telovadnega društva (TVD) Partizan**. Pet let kasneje je ekipa KK Tolmin odigrala prvo tekmo izven Tolmina, že v naslednjem letu pa je začela zelo uspešno nastopati v prvenstvu Primorske. Leta 1962 se je z ligaškim tekmovanjem na Severnem Primorskem začela košarka v Tolminu širiti, leto kasneje pa je članska ekipa končala kot zmagovalc lige, pridobila pravico do nasto-

pa v 2. slovenski ligi ter kasneje nastopala tudi v 1. slovenski košarkarski ligi (SKL). Sledili so vzponi in padci, po reorganizaciji tekmovalnih lig pa KK Tolmin trenutno nastopa v 3. SKL Zahod. V okviru kluba so delovale tudi ženske ekipe, ki so kasneje prešle pod okrilje **Ženskega košarkarskega društva Tolmin**. V vsem tem času je v članski ekipi igralo več kot 180 igralcev in 25 igralk, 21 trenerjev, izučilo se je 10 sodnikov ter zamenjalo 17 predsednikov kluba. Skupno je doslej košarko v Tolminu aktivno

Utrinki

ODKRIVANJE DEJAVNIKOV TVEGANJA IN OGROŽENOSTI ZA KRONIČNE NENALEZLJIVE BOLEZNI

Tolmin – V Zdravstvenem domu Tolmin smo med prvimi v Sloveniji začeli z delovanjem referenčne ambulante družinske medicine. V njej diplomirana medicinska sestra izvaja preventivne preglede za zgodnje odkrivanje dejavnikov tveganja in ogroženosti za nastanek kroničnih nenalezljivih bolezni (na primer sladkorna bolezen, povišan krvni tlak, osteoporozo, depresija, alkoholizem, povišan holesterol, poapnenje žil). V skladu s protokoli in strokovnimi smernicami vodi urejene kronične bolnike s povišanim krvnim tlakom, sladkorno boleznijo, debelostjo, astmo, povišanim holesterolom itd.

S pomočjo vprašalnika o življenjskem slogu, ki ga po pošti na dom

V ZDRAVSTVENEMU DOMU TOLMIN je med prvimi v Sloveniji začela delovati referenčna ambulanta družinske medicine. V njej diplomirana medicinska sestra izvaja preventivne preglede za zgodnje odkrivanje dejavnikov tveganja in ogroženosti za nastanek kroničnih nenalezljivih bolezni.

prejmete vsi, ki ste starejši od 30. let, pooblaščenica medicinska sestra najprej oceni dejavnik tveganja za zdravje posameznika. Nato osebam

z ugotovljeno ogroženostjo za kronično nenalezljive bolezni svetuje in izvaja ukrepe podpore za spremembo vedenjskega sloga ter spremlja

njihovo stanje. Poleg tega pacienti po potrebi napoti v programe Svetovanje za zdravje (CINDI), ki potekajo v Zdravstveno vzgojnih centrih (ZVC). Na začetku potekajo krajše delavnice, kjer lahko posameznik pridobi informacije in znanje o zdravem življenjskem slogu, dejavnikih tveganja ter testih hoje ... v nadaljevanju pa se lahko vključi tudi v nekoliko daljše delavnice, kjer izve več o zdravi prehrani, zdravem hujšanju, telesni dejavnosti – gibanju, pomoči pri spoprijemanju z depresijo, odvajanju od kajenja itd.

Kdor želi, se lahko na preventivni pregled in obisk v CINDI programe naroči tudi sam, in sicer po telefonu, osebno ali prek e-pošte: referencna.tolmin@zd-tolmin.si, referencna.kobarid@zd-tolmin.si, zvc@zd-tolmin.

Besedilo in foto: Iris Bratina, vodja ZVC

igralo skoraj 2.000 igralcev. V KK Tolmin danes delujejo vse selekcije, od začetnikov do mladincev in članske ekipe, skupaj 95 igralcev iz posoških in idrijsko-cerkljanskih občin. V klubu deluje pet trenerjev; vsi so iz Posočja. Zadnja tri leta KK Tolmin organizira tudi mednarodni strokovni košarkarski kamp, saj si prizadeva gojiti vrhunske generacije igralcev, ki bodo osnova kakovostne posoške košarke. 65-letnica delovanja kluba sovpada tudi s 65-letnico aktivnega igranja košarke v Sloveniji, kar dokazuje pionirstvo KK Tolmin.

Letos so podelili tri zahvale Občine Tolmin. Eno je prejel **Jernej Kenda** za 10-letno vodenje dobrodelnega festivala *GorA RockA*, večletno vodenje *Športnega društva* (ŠD) *Šentviška Gora* ter delovanje pri razvoju Šentviške Planote. Sicer ustanovni član in prvi predsednik ŠD Šentviška Gora je še vedno eden njegovih najbolj aktivnih članov. Pod njegovim vodstvom so zgradili športni park na Prapetnem Brdu s travnatim, z otroškimi in odbojgarskimi igriščem ter družabnim prostorom. Od leta 2005 se s Kendovimi idejami snuje dobrodelni festival *GorA RockA*, ki se je z njegovo izredno voljo, s požrtvovalnostjo in trdim delom vpisal med največje festivale v državi. Kenda zna društva na Planoti povezati tako, da lahko zaradi njihove prostovoljne po-

moči celoten izkupiček festivala vsako leto podarijo v dobrodelne namene – s skrbjo, da se naložba izkaže v lokalnem okolju. S prizadevnostjo, z marljivostjo in željo po napredku je izdatno pomagal pri razvoju Šentviške planote ter občine Tolmin, skrbi pa tudi za dober aktivistični zgled, ki je v tem okolju med mladimi že opazen.

Zahvalo Občine Tolmin je prejela tudi **Doroteja Dakskobler**, in sicer za vsestranski prispevek k izboljšanju kakovosti življenja prebivalcev Podbrda in Baške grape. Dolgoletna družbena aktivistka se v prostem času ukvarja z različnimi dejavnostmi: sodeluje v več društvih v kraju, s sodelavci skrbi za ljudi v stiski, obiskuje starejše občane in pripravlja srečanja, v okviru župnijske *Karitas* organizirajo izlete in druge aktivnosti za mlade. Izjemni so dobrodelni koncerti, ki jih je v zadnjih letih organizirala: *Za Urškino dvigalo*, *Za prizadete v velikonočnem potresu*, *Za poplavljenе v Železnikih in Podbrdu* in drugi. Aktivna je v *Planinskem društvu Podbrdo*, kot oskrbnica Doma Zorka Jelinčiča na Črni prsti skrbi za planince, njeno gostoljubje v koči pa je posredno pripeljalo tudi do pobratenja med Občino Tolmin in *Občino Beljak*. Aktivno sodeluje tudi v *Turističnem društvu Podbrdo*, katerega največji projekt je *Podbrdo trail run-*

ning festival (še lansko leto GM40), poleg kulinaričnega dela maratona pa je glavna izvajalka zaključnega dobrodelnega dela dogodka. V vseh društvih in življenju Grape nasploh s svojim delom in osebnostjo pušča viden pečat.

Še tretjo zahvalo Občine Tolmin pa je letos ob 10. obletnici svojega delovanja prejel *Jazz Punt Big Band*, in sicer za aktivno delovanje v kulturnem prostoru v Tolminu, aktivno predstavljanje Tolmina v Sloveniji in tujini ter doseženo zlato priznanje na tekmovanju big bandov na Madžarskem. Jazz Punt Big Band, ki deluje kot sekcija *Pihalnega orkestra Tolmin*, v svojem imenu združuje dve ljubezni: ljubezen do jazz glasbe in do domačega Tolmina, znanega po velikem kmečkem upor 1713. Zasedba je nastala na pobudo **Mihe Veharja** in po desetih letih delovanja združuje 23 mladih tolminskih glasbenikov, njihovo pot pa vseskozi umetniško vodi **Matija Mlakar**. Poleg številnih koncertov doma se pohvalijo z veliko gostovanji v tujini: v Celleri, Solunu, Strassbourgu in Essnu. Lani so se udeležili 13. mednarodnega tekmovanja big bandov v Budimpešti, kjer so kot edini slovenski predstavniki nastopili v najvišji kategoriji in osvojili zlato plaketo. Komisija tekmovanja je v obrazložitvi posebej izpostavila izviren repertoar,

odlično izvedbo ter energijo, ki krasi tolminski sestav. Redno sodelujejo z znanimi slovenskimi pevci. Ob 10-letnici umetniškega ustvarjanja so pripravili turnejo, posvečeno legendarnim *The Beatles*. Letos načrtujejo deset nastopov, gostovanje v okolici Riminija v Italiji, udeležbo na festivalih in revijah. Za izobraževanje članov vseskozi skrbijo s seminarji in organizirajo intenzivne vaje s priznanimi strokovnjaki za jazz glasbo. Njihova ne več tako tiha želja je tudi snemanje lastne zgoščenke.

Po obrazložitvah povzela: **Špela Kranjc**

Občina izbrala še enega podžupana

Občina Tolmin ima po novem poleg podžupanja **Martine Kenda** tudi

DANIJELO OBLAK. Foto: arhiv občine

Utrinki

PREJELI NAZIV KULTURNA ŠOLA 2015

Most na Soči – Osnovna šola (OŠ) Dušana Muniha Most na Soči v vseh letih svojega delovanja bogati učnozvojni proces z različnimi dejavnostmi na kulturnem področju. Da smo pri tem izvorni in uspešni, priča dodelitev naziva Kulturna šola 2015, ki smo ga prejeli v maju.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Slovenije vsako leto objavi razpis za naziv Kulturna šola. Šola, ki pridobi ta naziv, ga lahko uporablja naslednjih pet let. Cilj državnega projekta Kulturna šola je zelo jasen: dvigniti kakovost in obseg kulturnega udejstvovanja učencev, njihovih staršev, starih staršev ter mentorjev. V kandidaturi za Kulturno šolo 2015 smo za pretekla tri šolska leta popisali vse dejavnosti, dogodke, dosežke, uspehe z različnih kulturnih področij ... Seznam je predolg, da bi ga lahko v tem kratkem članku povzeli. Veliko je tudi učiteljev oziroma

mentorjev, ki so zaslužni za to, da smo lahko napisali vsebinsko tako bogato prijavo. Laskavi naziv nam daje motivacijo, da se bomo še naprej trudili in krepili kulturno vzgojo ter ustvarjalnost mladih na različnih umetnostnih področjih.

Marta Medvešek, učiteljica slovenščine, OŠ Dušana Muniha Most na Soči

PO KOSMAČEVI UČNI POTI V ZNAMENJU GOSENICE

Dolenja Trebuša-Tolmin – Tretjo majsko soboto je od Dolenje Trebuše do Tolmina potekal že 15. pohod po Kosmačevi učni poti. Kljub jutranjim dežnim kapljam se je na startu zbralo okrog 250 pohodnikov. Otroška folklorna skupina Pastirčki Podružnične šole Dolenja Trebuša je za zbrano množico pripravila kratek kulturni program, z razigranimi zvoki harmonik pa so za veselo jutranje vzdušje poskrbeli harmonikarji Glasbene šole Palbin. S Tantadrujem na čelu je skupina pohodnikov, ob spremljavi glasnih zvoncev, iz Dole-

NA 15. POHOD PO KOSMAČEVI UČNI POTI, ki je letos potekal v znamenju novele Gosenica, se je podalo okrog 250 pohodnikov. Foto: arhiv OŠ Dušana Muniha Most na Soči

nje Trebuše krenila na pot. Letošnji pohod je potekal v znamenju Gosenice, novele **Cirila Kosmača**. Na posameznih postajah so pohodniki lahko zbrali odlomke iz novele, ki so se ob koncu stkali v celoto. Ob Kosmačevi rojstni hiši smo poslušali odlomke iz novele, prisluh-

nili razmišljanjem učencev o smiselnosti vojn, učenci Glasbene šole Tolmin pa so poskrbeli za glasbeno popestritev. Ob lepem sončnem vremenu se je pohod sklenil pred Knjižnico Cirila Kosmača v Tolminu, za vesel zaključek pa je poskrbela folklorna skupina iz Kala nad Kanalom.

podžupana. Župan **Uroš Brežan** je na to mesto konec maja imenoval **Daniela Oblaka**. Izkušenj v lokalni politiki Oblaku ne manjka, saj je že tretji zaporedni mandat član tolminskega občinskega sveta. Izvoljen je bil v volilni enoti 1 (krajevna skupnost Tolmin), in sicer kot predstavnik stranke SDS. Oblak je od vedno deloval tudi v drugih občinskih organih. V tem mandatu je še predsednik *Statutarno pravne komisije* ter član *Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja*. Kot je povedal novi podžupan, bodo poleg nalog, ki jih opredeljuje 48. člen *Statuta Občine Tolmin*, njegove aktivnosti tudi »pomoč županu pri pripravi investicijskih projektov, sodelovanje pri pripravi normativnih aktov in drugih razvojnih aktivnostih po dogovoru z županom«.

Špela Kranjc

Tolmin bo alpsko mesto leta 2016

Na prvi letošnji generalni skupščini društva *Alpsko mesto leta*, ki je bila 18. aprila v Chamonixu v Franciji, so člani podprli kandidaturu **Občine Tolmin**, da njeno občinsko središče pridobi naziv alpsko mesto leta 2016. Skupščine v Chamonixu so se udeležili župan **Uroš Brežan**, podžupanja **Martina Kenda** ter vodja oddelka za okolje, prostor in podeželje na Posoškem razvojnem centru **Miro**

GENERALNA SKUPŠČINA DRUŠTVA ALPSKO MESTO LETA je ta naziv za leto 2016 podelila mestu Tolmin.

Kristan. Predstavitvi alpskega mesta leta 2015 in neformalni izmenjavi izkušenj med člani je drugi dan skupščine sledilo delovno srečanje. Na njem so poleg obravnave in glasovanja o programu v letih 2015 in 2016 prisotne med drugim seznanili z aktivnostmi v štirih projektih alpskih mest. Tako je Idrinja, ki je bila po izstopu Maribora iz društva in pred vstopom Tolmina edino alpsko mesto v Sloveniji, predstavila svoj projekt *Zakaj in kako sodelovati v projektih EU*. Slišati je bilo kar nekaj primerov dobrih praks, z glavnimi cilji, inicia-

tivami in projekti so se predstavili gostitelji iz Chamonixa, nato pa je župan Brežan predstavil kandidaturu Tolmina za alpsko mesto leta 2016.

Člani združenja medse vsako leto sprejmejo enega novince in komisija se je tokrat odločila za Tolmin. Kot je povedal Brežan, jih je Tolmin prepričal »s številnimi že izvedenimi in izvajajočimi projekti s področja učinkovite rabe energije, ambicijami v turizmu, dobrimi praksami, zanimivimi za druge občine, ter svojo jasno zavezanostjo zelenemu in trajnostnemu razvoju«. Tolmin je na ta način v

družbi 15 drugih alpskih mest, kar mu omogoča tesnejše povezave z drugimi turističnimi kraji, lažjo in širšo promocijo, pa tudi napredek na področju trajnostnega razvoja in mobilnosti, je prepričana podžupanja **Martina Kenda**. Osrednja tema delovnega srečanja, s katerim se je zaključila tokratna skupščina, je bila ravno mobilnost v alpskih mestih.

Besedilo in foto: Špela Kranjc

Energetska sanacija šolske telovadnice, na Brajdi le manjši posegi

Popoldanske rekreativne dejavnosti v športni dvorani tolminskega centra so se z aprilom zaključile in umaknile delom v okviru energetske sanacije objekta. Ta predstavlja del energetske sanacije celotnega šolskega centra, za katero je **Občina Tolmin** pridobila sofinanciranje z evropskim denarjem.

Dela zajemajo vgradnjo izolacije, prenovo ventilacije in ogrevanja, zamenjavo oken in vrat. Kot je pojasnil direktor Zavoda za kulturo, šport in mladino (KŠM) **Branko Velišček**, so se športniki potrudili dvorano zapustiti pravočasno prav zaradi zahtevnih notranjih del, kot je zamenjava instalacij. Predviden zaključek del v okviru tega projekta je namreč do septembra in od pravočasnega umika izvajalcev ni odvisen le nemoten po-

Utrinki

Najbolj zvesti pohodniki so tudi letos prejeli Tantadrujeve zvončke. Še posebej smo ponosni na dve pohodnici, ki sta se udeležili prav vseh pohodov in tako prejeli že tretji zvonček; to sta **Nevena Janež** in **Nanča Kosmač Kogej**.

Marta Medvešček, učiteljica slovenščine, OŠ Dušana Muniha Most na Soči

VOLFOVO SREČANJE PRVIČ POVEZALO SOSEDNJA DRUŠTVA

Petrovo Brdo (Robarjev grič) –

Društvo Baška dediščina si je Volfovo srečanje že več let prizadevalo nadgraditi v srečanje sosednjih društev. Prvi korak k temu cilju je bil udejanjen pred letošnjim srečanjem, ko so se na povabilo društva v Planinskem domu Petrovo Brdo prvič zbrali predsedniki turističnih društev (TD) Sorica, Železniki, Davča, Pod Kojco Zakojca in Muzejskega društva Žiga Zois Bohinjska Bistrica. Rdeča nit delovanja vseh omenjenih

LETOŠNJE VOLFOVO SREČANJE NI BILO POSVEČENO LE SPOMINU NA JANEZA VOLFA, ampak tudi spominu na težke čase prve svetovne vojne. Prvič je povežalo tudi predstavnike sosednjih društev. Na fotografiji (z leve) so **Mišo Serajnik**, Muzejsko društvo Žiga Zois, **Alenka Zgaga**, Društvo Baška dediščina, **Tomaž Weiffenbach**, TD Železniki, **Boris Jensterle**, TD Sorica, **Alojzij Jelenc**, TD Davča, **Branko Maverič**, TD Pod Kojco Zakojca, in člani Mednarodnega, kulturnega, zgodovinskega društva generala Svetozarja Borojeviča. Foto: **Cveto Zgaga**

društev je etnologija. Živahna razprava je rodila sklepno misel o skupnem nastopu pri promociji in pripravi vsebin prireditev, ki jih organizirajo posamezna društva.

Letošnje Volfovo srečanje, ki je bilo

že deveto po vrsti, ni bilo posvečeno le spominu na duhovnika in rodoljuba **Janeza Volfa**, ampak tudi spominu na težke čase prve svetovne vojne v Baški grapi in takratne žrtve. Gostje so bili zato tudi predstavniki

Mednarodnega, kulturnega, zgodovinskega društva generala Borojeviča Tolmin, ki ohranja dediščino prve svetovne vojne. Srečanja so se udeležili v replikah uniform cesarske kraljeve vojske iz velike vojne. Tudi sveta maša, ki jo je daroval podbrški župnik **Danilo Kobal**, s pesmijo pa obogatil cerkveni pevski zbor iz Podbrda in Stržišč, je bila namenjena spominu na žrtve. Žrtev vojne je bil tudi Volf, saj je zaradi bombardiranja moral zapustiti Gorico, kjer je služboval. Kot vojni begunec se je naselil v Ljubljani, kjer so mu neugodne vremenske razmere in globoko domotožje načenjali zdravje. Letošnje Volfovo srečanje je sovpadalo z datumom njegove smrti leta 1917.

Društvo Baška dediščina je osvetlilo zgodovinski spomin na dogodke tistega surovega časa v Baški grapi. Nekaj drobcev je strnilo tudi v zgj-banko in na informacijsko tablo, ki bo od zdaj domovala v Podbrdu. S tem je obiskovalce spodbudilo k po-doživljanju tragičnih dogodkov naše

POPOLDANSKE REKREATIVNE DEJAVNOSTI v športni dvorani tolminskega centra so se aprila zaključile in umaknile delom v okviru energetske sanacije objekta.

ODSEK KOLESARSKE POVEZAVE ob glavni državni cesti med Tolminom in Mostom na Soči bo predvidoma zaključen v drugi polovici junija.

tek šolskega pouka, ampak tudi uspešno črpanje evropskih finančnih sredstev.

Velišček je še povedal, da zato med poletjem **Zavod KŠM** objekta ne bo mogel tržiti, najnujnejši treningi ženske in moških košarkarskih ekip pa že od aprila potekajo v telovadnicah na Mostu na Soči in deloma v Kobarihu.

Spomladansko zbiranje predlogov oziroma posredovanje idej glede urejanja športnega parka Brajda na Zavod KŠM pa je po Veliščkovih besedah pokazalo, da se vsi uporabniki strinjajo, da:

- kakršna koli selitev športnega parka ni smiselna;
- je treba izdelati celovit načrt (idejno zasnov) končne oziroma dolgoročne ureditve športnega parka in okolice ter v njenem okviru načrtovati kratkoročne rešitve (parcialne ukrepe);

• bi bilo tudi prostor v neposredni okolici športnega parka v prihodnje treba nameniti športno rekreativni ponudbi oziroma dejavnostim, ki so s športnim parkom resno združljive.

Težava, ki se ob tem pojavi, pove Velišček, je lastništvo nad zemljišči. Ker del zemljišč ni v občinski lasti, bo treba dobro pretehtati izhodišča za načrtovanje celovite ureditve Brajda in okolice. Od tega bo po njegovem odvisen tudi nadaljnji načrt investiranja na Brajdi, do takrat pa lahko Zavod KŠM »izvaja le manjše 'lepotne' in funkcionalne posege«. Sicer pa trenutno čakajo rezultate razpisa **Fundacije za šport**, na katerega so prijavili prenovo starega košarkarskega igrišča, prenova atletske steze pa je odvisna od sprejema občinskega proračuna, saj je uvrščena v *Načrt razvojnih programov*.

Besedilo in foto: Špela Kranjc

Tolminski doprinos h kolesarski mobilnosti

V okviru evropskega projekta **BIMOBIS - Kolesarska mobilnost med Slovenijo in Italijo** vse od jeseni nastaja kolesarska povezava med Tolminom in Mostom na Soči. Dela ob glavni državni cesti bodo predvidoma zaključena v drugi polovici junija. Projekt BIMOBIS povezuje tri vsebinske sklope - mobilnost, kolesarstvo in turizem. Izhaja iz predpostavke trajnostne mobilnosti kot priložnosti tako za skladen regionalni razvoj kot za obstoječo tržno nišo na področju turistične ponudbe.

Vodilni partner je **Občina Tolmin**, za katero je projekt pomemben prav zaradi izvedbe ene od obeh predvidenih pilotnih naložb - gradnje 450 metrov dolgega odseka kolesarske poti, ki bo del kolesarske povezave med Predelom in Novo Gorico. Ker predvidena trasa teče ob državni ce-

sti, investicijo izvaja **Direkcija RS za infrastrukturo** (DRSI), ki je eden izmed 14 partnerjev s čezmejnega območja, vključenih v projekt BIMOBIS.

Trasa kolesarske povezave poteka v ozkem pasu med glavno cesto in jezerom, zato so izvajalci iz **Cestnega podjetja Nova Gorica** za čas med gradnjo na tem delu vzpostavili polovično zaporo s semaforso napravo. Kot so povzeli v **Službi za odnose z javnostmi DRSI**, »bosta na trasi dvo-smerne kolesarske poti izvedeni dve podporni konstrukciji in brv čez potok Vodivček, postavljena bo tudi prometna signalizacija«. Vrednost gradnje pilotnega odseka kolesarske povezave je slabih 550.000 evrov. Približno polovico sredstev v okviru projekta zagotavlja **Evropski sklad za regionalni razvoj**, preostanek pa DRSI.

Besedilo in foto: Špela Kranjc

Utrinki

- ▶ preteklosti, ki so mnoga življenja zaznamovali vse do današnjih dni.

Olga Zgaga, Društvo Baška dediščina

LETOS KRESOVALI TUDI V HUDAJUŽNI

Hudajužna - Na večer pred praznikom dela so prvomajski kresovi razsvetlili tudi Baško grapo. Razplamteli so se na Grahovem ob Bači, v Podbrdu in po nekaj letih tudi v Hudajužni. Večino materiala za kres so Hudajužnarji zbrali na čistilni akciji, na kateri je kljub slabemu vremenu kar 43 krajanov urejalo kraj in sekalo grmovje. Odpadni material in vejevje

HUDAJUŽNARJI SO LETOS ponovno organizirali kresovanje. Večino materiala za kres so zbrali na čistilni akciji. **Foto: Zdenko Torkar**

so zložili na ravnico nad vasjo in s skupnimi močmi organizirali kresovanje. Za primer dežja so postavili celo manjši šotor. Toda noč je bila mirna, med raztrgane oblačke je zaplaval lunin krajec in prižigal zvezde. Kres je zagorel visoko v nebo in obsijal množico, ki se je družila pozno v noč. Kot je povedal predsednik krajevne skupnosti Hudajužna **Zdenko Torkar**, druženje krajanov ob različnih praznikih postaja stalnica, ki ne zahteva veliko sredstev, ustvarja pa neprecenljivo medgeneracijsko povezovanje.

Olga Zgaga, Društvo Baška dediščina

Prve civilne žrtve soške fronte

Val prve svetovne vojne je Posočje dosegel slabih deset mesecev po avstro-ogrski vojni napovedi Kraljevini Srbiji. Na binkoštni dan, 23. maja 1915, je Kraljevina Italija po večmesečni nevtralnosti napovedala vojno Avstro-Ogrski.

Že tekom noči je italijanska vojska na več mestih prekoračila mejo z avstro-ogrsko monarhijo. Na Kolovratu je skupina italijanskih alpinov iz bataljona Cividale pri poskusu prečkanja meje naletela na skupino avstro-ogrskih žandarjev in v kratkem obstreljevanju je padla prva vojaška žrtev na soški fronti **Riccardo Giusto**. V jutranjih urah so se zadnji avstro-ogrski vojaki umaknili na levi breg reke Soče in za seboj podrli Napoleonov most pri Kobaridu.

Italijanska vojska je napredovala previdno in z velikim nezaupanjem. 25. maja je v jutranjih urah v Kobarid prispel 6. bersaljerski polk, kjer ga je sprejela delegacija Kobaridcev z županom na čelu. Naslednjega dne je polk preko zasilnega mostu prekoračil Sočo na mestu porušenega Napoleonovega mostu in še istega dne zasedel Drežnico in Drežniške Ravne. Kolesarski bataljon omenjenega polka pa je napredoval po levem bregu reke Soče in prispel do Dolj, kjer je naletel na branilce. Napadi italijanske vojske so se nadaljevali proti Krnskemu pogorju in Mrzlemu vrhu. Po hudih izgubah, ki jih je italijanska vojska doživela 3. junija 1915 na Mrzlem vrhu, so italijanske vojaške oblasti lokalne prebivalce obtožile sodelovanja z avstro-ogorskimi vojaki in streljanja na italijanske ranjence. V »povračilo« je italijanska vojska v vaseh Krn, Vrsno, Libušnje, Smast, Ladra in Kamno zajela nekaj več kot 60 domačinov ter jih privedla v Idrsko, kjer je bil vsak deseti ustreljen. Ob stari cesti pred Idrskim, na desnem bregu potoka Drganjšček, so bili ustreljeni **Alojz Faletič**, **Ivan Frantik**, **Matevž Smrekar** in **Matija Sokol** iz vasi Smast ter **Andrej Kurinčič** in **Jakob Maligoj** s Kamnega. V dneh od 3. junija do 25. julija 1915 je italijanska vojska v Zgornjem Posočju ustrelila ali do smrti pretepla še 15 oseb.

Civilno prebivalstvo preganano v begunstvo

Vojna napoved Kraljevine Italije je

povzročila tudi migracijo civilnega prebivalstva. Avstro-ogrške vojaške oblasti so že 22. maja 1915 izdale

odlok o evakuaciji obrobnih predelov Krasa, Brd in predelov na levem bregu reke Soče. V naslednjih dneh pa je sledila še evakuacija prebivalcev na Bovškem. Očitno je zmeda in nepripravljenost avstro-ogorskih oblasti botrovala temu, da so prebivalci Kobarškega, Kambreškega in dela Brd prvi val vojne dočakali na domačem pragu. Ocenjuje se, da je moralo v letu 1915 svoje domove zapustiti okrog 90.000 prebivalcev Goriške dežele. Od tega so avstro-ogrške vojaške oblasti okrog 80.000 ljudi evakuirale v notranjost monarhije (Kranjska, Štajerska, Koroška, Spodnja Avstrija), okrog 10.000 ljudi pa je bilo izseljenih v Italijo.

Evakuacija prebivalcev Kobarškega se je izvršila prav po »dogodku« na Idrskem, ko so italijanske vojaške oblasti 6. junija izdale ukaz, s katerim je bilo območje Zgornjega Posočja pod nadzorom italijanske vojske izpraznjeno (razen Kobarida, Svina in Sužida). Domačini so bili prisiljeni vzeti le najnujnejše stvari in zapustiti svoje domove. V spremstvu vojske so bili odvedeni v Breginjski kot, kjer so jim najprej odredili bivališče v šoli, nato pa so begunce razmestili po hišah in bližnjih vaseh. Majhni kraji v Breginjskem kotu pa niso zmogli nuditi dovolj prostora množici beguncev, zato so italijanske vojaške oblasti večino beguncev razposlale po celotni Italiji. Prebivalci Posočja, Kambreškega in Brd so bili razkropljeni od Piemonta na severu Italije do Sicilije na jugu. Začasna bivališča so dobili po samostanih in ubožnicah, nemalokrat pa tudi po družinskih hišah lokalnih prebivalcev. Begunci, nastanjeni v Breginjskem kotu, so se na svoje domove vrnili že v dneh po preboju v 12. soški bitki, oktobra 1917, preostali pa so se začeli vračati postopoma po koncu vojne novembra 1918.

Mihael Uršič, Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«

OKROG 90.000 PREBIVALCEV GORIŠKE DEŽELE je moralo v letu 1915 zapustiti svoje domove. Avstro-ogrške vojaške oblasti so jih v notranjost monarhije evakuirale okrog 80.000, okrog 10.000 ljudi pa je bilo izseljenih v Italijo. Na fotografiji so begunci iz Idrskega, ki so bili evakuirani v Italijo. Foto: zasebni arhiv družine Miklavci

ITALIJANSKI VOJAKI korakajo proti Kobaridu. Foto: arhiv Ustanove »Fundacija Poti miru v Posočju«

ITALIJANSKA VOJSKA PREČKA ZASILNI MOST NA SOČI, ki je stal na mestu porušenega Napoleonovega mostu. Foto: arhiv Kobarškega muzeja

Nočni klic iz jezera

Rojak iz vasi ob Soči je vsako leto v času počitnic obiskal svojo rodno domačijo. Bratu je pomagal pri spravilu sena v senožetih, z družino pa užival na izletih po planinah in hribih.

To so bila leta, ko planinske steze še niso bile polne nedeljskih pohodnikov in planincev, saj domačini niso imeli ne časa ne navede laziti po gorah, tujim obiskovalcem gora pa oblasti niso bile najbolj naklonjene.

Noč nad jezerom v Lužnici

Po končanih delih v senožetih se je ob napovedanem sončnem vremenu možakar odločil popeljati družino z najstniškima otrokoma na Krn. Že pred sončnim vzhodom so vsak s svojim nahrbtnikom krenili po ozki strmi stezi proti planinam na Mrzlem vrhu. Že zgodaj so prispeli na planino Lapač, kjer je mama, medtem ko je bilo ognjišče v stanu prosto, pripravila kosilo. Po obedu se je očetu zdelo dovolj časa za nadaljevanje poti proti Slemenu in dalje preko Lužnice na Krn. To pa ni bilo ravno v veselje otrok. Samo oče je imel dovolj moči za celodnevni vzpon, ostali so godrnjaje hodili za njim po stezi, poraščeni z dolgo travo in koprivami, proti dolini pod Rdečim robom. Med popoldansko hojo niso srečali planincev, ampak le domačina, ki je pasel živino in je hitel domov po opravih, da bi se lahko še pred jutrom vrnil na planino.

Pozno popoldne so prispeli do jezera v Lužnici, kjer je oče ugotovil, da so prehodili dovolj in je najbolje odnehati, preden pade noč. Na mali vzpetini nad jezerom si je družina v mehki travi pod nizko previsno steno pripravila bivač na prostem. Z lesom, ki je ležal razmetan po na pol zasutem okopu, so zakurili ogenj. Starša sta že v dolini načrtovala, da bodo ob ugodnem vremenu prespali na prostem ali v kaverni, zato sta poleg toplih oblačil na nahrbtnik navezala vsak svojo odejo in lahko nepremičljivo gumirano *plahto*. Oče je nabral nekaj zelišč, iz katerih so skuhal čaj, da je z marmelado namazan kruh lažje polzel po grlu. Kmalu je na goro legla noč, ki jo je osvetljeval le

NAD JEZEROM V LUŽNICI SO MLADA ŽIVLJENJA IZGUBILI ŠTEVILNI VOJAKI V PRVI SVETOVNI VOJNI. Zgodbe o spečih duhovih, ki so jih pripovedovali v dolini, so burile domišljijo mladeničev, ki jih je pot vodila mimo jezera. Nič ne čudi, da jim je zamolkel glas "Aiuta mi, aiuta mamma mia!" nagnal strah v kosti. **Foto: Andrej Kutin**

medel lunin sij. Mali ogenj med kamnitim ognjiščem je počasi ugašal, ko so zadovoljni gorniki po živahnem klepetu utrujeni legli in stisnjeni drug k drugemu zaspali.

Speči duhovi vojakov

Skoraj istočasno so se iz doline po svojih poteh odpravili trije mladi prijatelji, ki so prosti čas počitnic in dopusta lahko izkoristili za pohode v gore, saj doma niso imeli ne živine ne polja. Dobro razpoloženi, polni energije in zadovoljni z vremenom, ki jim je bilo naklonjeno, so prispeli na planino Sleme, kjer je pasel živino stric enega od neustrašne trojice. Dogovorili so se, da bodo popoldne preživeli na planini in pot nadaljevati zgodaj zjutraj ob svetlobi lune. Odločili so se pričakati sončni vzhod visoko v gori, če jim ne bi uspel pravočasen vzpon na sam vrh. Komaj so po poslušanju pripovedi starega pastirja legli v seno na hlevu, jih je že prebudilo čudno zvonjenje. Mlekar je z udarjanjem po železni cevi prebujal pastirje k jutranji molži in paši. Mladi pohodniki so se osvežili v bli-

žnjem koritu, ki je služilo za napajanje živine ter se tipaje s polnimi nahrbtniki odpravili po ozki stezi pod Maslenikom proti Lužnici. Oči so se jim kmalu privadile teme, ki jo je osvetljevala lunina svetloba. Lahkotnega koraka so se vzpenjali v noč in se klepetaje spominjali pripovedi o vojni ter življenju v preteklosti, ki so jih poslušali zvečer ob ognju. Čas jim je hitro mineval. Luna se je že umaknila z neba, ko so prispeli na sedlo nad jezerom v Lužnici. Kot da bi se bali prebuditi speče duhove vojakov, ki so svoja mlada življenja izgubili nad malim jezercem, je eden izmed trojice polglasno razmišljal o posledicah prve vojne in ostalinah, ki so vsepovprek, pomešane z ostanke okostij vojakov ter mul, ležale razmetane v nezasutih jaških in ob poteh, ki so vodile proti vrhu mogočnega Krna. Ob pogledu v kotlino, kjer so bolj slutili kot videli temno gladino jezera, o katerem so v dolini pripovedovali pretirane zgodbe o desetinah vojakov, ki so našli svoje zadnje počivališče v njegovi globini, so postali še bolj zgovorni, da bi pregnali

nelagodje, ki ga je prinesla družba namišljenih duhov padlih vojakov.

»Aiuta mi, mamma mia!«

Bližajoči glasovi mladih planincev so v nočni tišini najprej prebudili očeta, kmalu pa tudi ostale člane družine. Kot da bi vedel, kaj se pohodnikom mota po glavah, se je v resnem možaku prebudila otroška nagajivost, lahko bi rekli kar nedolžna zlobnost. Šepetaje je začel govoriti. V varnem zavetju so le slutili trojico, ki je prihajala po stezi, splejani po grušču nad globeljo na drugi strani jezera. Rahel jutranji vetrič je razpihal pepel večernega ognja in v zrak dvignil ščepec iskric. Oče je k ustom dvignil obe roki in kakor v trobljo komaj slišno izpustil obupan glas: »Aiuta mi, mamma mia.« Koraki in glasovi so za hip utihnili. Mladeniči, ki so vsak zase pomislili, da je bil glas v skalovju le namišljen, so molče nadaljevali pot. Komaj so napravili nekaj korakov, se je iz globine jezera zaslišal že razločnejši klic. Obstali so in šepetaje ugotavljali, da so vsi trije slišali obupan krik vojaka, ki je prihajal iz globine jezera. Tolažili so se, da so mogoče le v zmoti. Eden izmed njih je celo trdil, da je nad jezerom videl nekakšno iskrenje. Odločneje so nadaljevali pot po kamenju, ki se je vse bolj izmikalo ne več gotovim stopinjam. Med tem pa se je v prebujajoče jutro iz globeli zaslišal že razločen, zamolkel glas: »Aiuta mi, aiuta mamma mia!«

Smeha obeh otrok in očeta, mama je namreč le jezno gledala, mladi pohodniki niso več slišali. V grušču so težki čevlji zakopali kot kopita splšenih konj. Trojica se je brez sape še pred sončnim vzhodom povzpela do varnega Gomiščkovega zavetišča na Krnu, kjer so se prvi planinci, ki so noč prespali v koči, že pripravljali, da se povzpnejo na vrh, občudovati vstajenje novega dne.

Pavel Četrtrič - PaČ

Kot da Loga pod Mangartom sploh ne bi bilo

Za tiste, ki se po dolini reke Koritnice peljete poredkoma, sploh pa za obiskovalce in turiste je vožnja po sprva položni ter ravni cesti, kmalu pa po ozki in vijugasti cesti na prelaz Predel pravcati podvig. V mislih pa nimamo le terena. Ta je tak, kot je. To se ne da in ga tudi nočemo spreminjati. Kar tukajšnje prebivalce in obiskovalce tare je predvsem nepopoln sistem usmerjanja. Največja past se namreč skriva že na začetku relacije Bovec-Predel. Že bovško krožišče, vezano na obvoznico, marsikateremu vozniku, ki želi v Log pod Mangartom, predstavlja nerešljivo uganko, ki je včasih ne reši niti najsodobnejša navigacijska naprava v avtomobilu.

Medtem ko imajo skoraj vse slovenske vasi in zaselki usmerjevalne table, se pri Ložanih nekako nehvaležno zatika, zato se domačini upra-

KAKO DO LOGA POD MANGARTOM? Domačini vemo, kje se nahaja, kako pa naj ga najdejo turisti? Foto: Romeo Černuta

vičeno čudimo. Potrpežljivost je res potrebna in zaželena, vendar pa ima vse svoje meje. Pri nas se težave z usmerjevalnimi tablam vlečejo že vsaj od leta 1998 dalje. Vse do leta 2014 smo na to težavo opozarjali **Občinski svet Občine Bovec**, od leta

2006 dalje pa s številnimi dopisi prosili tudi **Direkcijo RS za ceste**.

V času poletne sezone, ko se povsod poveča prometna obremenitev, je na omenjeni cesti tudi veliko kolesarjev, zato smo za njihovo varnost predlagali postavitev vsaj ene opozorilne

table. Poleg tega od omenjenega krožišča pa vse do Loga pod Mangartom ni niti ene table, ki ob mostovih opozarja na vodotoke/reko. Tako večinoma tuji obiskovalci pri trdnjavi Kluže občudujejo korita »Soče«! Po drugi strani pa imamo primer, kjer opozorilna tabla za območje plazov pred Logom pod Mangartom še vedno opozarja na plaz, čeprav je od plazov Stovžje minilo že skoraj 15 let.

Žal so bila dosedanja prizadevanja zaman, pa čeprav domačini menimo, da za rešitev omenjenih težav res ni treba veliko. Morda bi lahko oznake na večjih tablah rešili z magnetnimi napisali ali nalepkami, usmerjevalna tabla za Mangart (kot naravno znamenitost) bi bila dovolj, tabla za Log pod Mangartom pa že pravcato razkošje.

Peter Mlekuž, predsednik TD Log pod Mangartom

Utrinki

ČLANI DRAMSKEGA KROŽKA PODBRŠKE OSNOVNE ŠOLE so uspešno uprizorili mladinsko igro Na pragu poletja. Foto: Igor Kragelj

PODBRŠKI ŠOLARJI PREHITEVAJO ČAS

Podbrdo – Ne, ni še čisto konec šolskega leta, ko zadiši po poletju. Na pragu poletja pa je tudi naslov mladinske igre pisateljice **Olge Pavšič**, ki so jo uprizorili učenci osnovne šole v Podbrdu.

Na šoli že več let uspešno deluje dramski krožek, njegovi člani pa šolarje in krajanje vsako leto razveselijo z dobro predstavo za mlade. V tem šolskem letu so se mladi igralci pripravljali na uprizoritev igre, pisane za odrasčajoče šolarje. Pri delu sta jih usmerjali in jim pomagali učiteljici **Suzana Torkar Panjtar** in **Aleksandra Sara Šmitek**, nekaj scenskih rekvizitov pa so izdelali pri likovnem pou-

ku pod mentorstvom **Mirka Kavčiča**. Prvič so nastopili sredi aprila. Prireditveni prostor je bil poln otrok, šolarjev in tudi odraslih obiskovalcev. Na skromni, a dovolj nazorni sceni se je odvila nekaj prizorov iz šolskega in najstniškega življenja, ki so bili kljub »resnosti problematike« humorno obarvani. Nekaj medvrstniških spletk, nesporazumov s starši in poskusov izigravanja učiteljev so mladi igralci odigrali zelo prepričljivo, saj se tudi sami vsak dan srečujejo s podobnimi težavami. Posebej živi so bili prizori iz učilnice, ko so »učenci« kar tekmovali, kdo bo bolj odrezav do »učiteljice«.

Obiskovalci so nadobudne igralce nagradili s ploskanjem, ravnateljica

Polonca Kenda pa jih je pohvalila in se jim z drobno pozornostjo zahvalila za trud, mentoricama pa poklonila šopek rož. Mladi igralci so žareli od ponosa, obiskovalci pa so se zadovoljni razšli ob spoznanju, kaj zmorejo njihovi sošolci, otroci, učenci šole iz Podbrda.

Jelka Urbas Kopinja, učiteljica OŠ Podbrdo

OHRANJALI SMO EDINSTVEN OBIČAJ – ŠEMPAV

Poljubinj – Šempav je edinstven običaj v slovenskem in evropskem prostoru, ki izvira iz 16. stoletja. Ohranil se je do danes. Kot pravi legenda, je pleskar pleskal cerkev sv.

Pavla na Žabijskem vrhu. Žene in dekleta iz okoliških vasi (Poljubinj, Prapetno, Žabče in Zadlazi-Žabče) so mu na glavah nosile vodo za mešanje barv. V zahvalo jih je naučil risati in pisati na pirhe.

Posebnost šempavskih pirhov je ta, da se izdelujejo izven velikonočnega časa – po navadi prvi petek ali soboto v maju. Podarijo jih na šempav (praznik zavetnika sv. Pavla), ki se praznuje prvo nedeljo v maju v spomin na blagoslov te cerkvice na Žabijskem vrhu.

Posebnost tega običaja je tudi, da se na pirhe rišejo le motivi pomladanskega cvetja (marjetice, trobentice, mačice, vijolice, spominčice ...) in pišejo verzi (ljubezenski, hudomu-

LETOŠNJI ŠEMPAV JE OBISKOVALCEM PONUDIL TUDI PRILOŽNOSTNO RAZSTAVO o tem edinstvenem običaju v slovenskem in evropskem prostoru, ki izvira iz 16. stoletja.

Veščina obvladovanja inovacijskih problemov in priložnosti

Knjiga, izdana v okviru čezmejne projekta Shartec, je namenjena vsem malim, srednje velikim in velikim podjetjem ter posameznikom, ki jih zanima inoviranje. V njej sta združena tako teorija kot praksa, zanjo pa lahko rečemo še, da v slovenskem prostoru predstavlja nov pristop za uvajanje inovacijskih metod.

Na uporabnikom prijazen način

namreč predstavlja nabor 24 metod, s katerimi si lahko olajšate uvajanje in izpeljevanje inovacijskih procesov. Predstavljeni sta tudi dve izvorni in povsem novi metodologiji PACIS ter eMIP, ki služita za urejeno uvajanje predinvenijske faze v organizaciji. V zadnjem delu pa bralcu ponuja delovne liste za neposredno izvedbo metod.

Knjiga bo skupaj praktičnimi prikazi posameznih metod predstavljena 11. junija v Tolminu v sklopu informativno-promocijskih in tematskih delavnic za podjetnike, in sicer prek Vstopne točke VEM, ki deluje na Posoškem razvojnem centru (več na PRC-jevi oglasni deski).

NASLOV: Veščina obvladovanja inovacijskih problemov in priložnosti. Management. AVTORJI: Katarina Košmrlj, Borut Likar in Širok Klemen. IZDALA: Univerza na Primorskem, Fakulteta za management. KRAJ IN LETO IZDAJE: Koper, 2015. ŠTEVILO STRANI: 132. NAKLADA: 200. FORMAT: 15,6 × 23,5 cm. VEZAVA: mehka.

Trinkov koledar

V uvodu se odgovorna urednica sprašuje: »Kdo bo skrbel za upravlja-

nje našega teritorija?«, sledi pregled koledarja za leto 2015, nato pa nam tudi letošnji Trinkov koledar ponudi bogato bero raznovrstnih besedil, vezanih na zgodovino, jezik in izročilo našega skupnega čezmejnega območja.

Poleg tega se spominjamo Pavleta Merkúja in Vittoria Di Lenarda, berno o delu Kulturnega društva »Ivan Trinko« v preteklem letu in si za konec ogledamo še Slovensko bibliografijo Videmske pokrajine za leto 2013.

NASLOV KNJIGE: Trinkov koledar 2015. ODGOVORNA UREDNICA: Iole

Namor. IZDALO IN ZALOŽILO: Kulturno društvo »Ivan Trinko« – Čedad. KRAJ IN LETO IZDAJE: Pasian di Prato, 2014. ŠTEVILO STRANI: 256. FORMAT: 14,8 × 20,9 cm. VEZAVA: mehka.

Začetki načrtnega gospodarjenja z gozdovi na Slovenskem

Pred 20 leti je bil v državnem arhivu v Trstu najden Flameckov gozdno-gospodarski načrt za Trnovski gozd iz leta 1771, v literaturi pogosto navajan kot eden prvih načrtov v Evropi, izdelan po načelih trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. Kasneje je bil najden še do tedaj neznan, še leto starejši Flameckov načrt za bovške in toliminske gozdove, nato še Lesseckovi načrti ter številni drugi zgodovinski dokumenti in karte, ki kažejo na velik pomen teh gozdov v 18. stoletju. Po skoraj dveh desetletjih raziskav številnih strokovnjakov je pred nami knjiga, ki poudarja pomen nekdanjih cesarsko-kraljevih bovških in toliminskih gozdov nekoč ter danes (Veliki Prosek, Strmarica, Izgora, Matajur, Kolovrat, Krn, Slapišče, dolina Tol-

Utrinki

► šni, domoljubni ...), ki so dolgi od dve do štiri vrstice.

Nekoč so na trdo kuhana jajca pisali in risali s čebeljim voskom, ki so ga na lupino nanесли z majhnimi treskami, kasneje pa s peresniki ter »poglcami«. Porisana jajca so nato namočili v višnjevo barvo, ki so jo dobili iz olupka rdeče čebule, danes pa se največkrat uporabi industrijska barva za barvanje jajc.

Le redko so ženam in dekletom šempavskie pirhe pomagali izdelovati moški. Ko je bil pirh narejen, so ga dekleta in žene podarile svojim fantom, možem, prijateljicam, sosedom, sorodnikom, znancem ... Danes se pirhi podarjajo v spomin.

Prvi petek v maju sem se delavnice šempavskih pirhov v Poljubinj, ki jo je že tradicionalno organizirala Krajevna skupnost Poljubinj-Prapetno v sodelovanju s Skupino pisalk šempavskih pirhov, udeležila tudi sama. Na jajce sem z voskom in peresom

narisala marjetico in druge rože. Na drugo jajce sem napisala verz, ki se je ohranil vse do danes: »Na koncu jezika, ljubezen velika, na sredi srca, pozabljena vsa.« Svoja pirha sem nato dala na razstavo, ki so si jo naslednji dan ogledali obiskovalci kulturne prireditve v sklopu Šempava.

Besedilo in foto: Olja Faletič, udeleženka delavnice

Viri: • Danica Krivec, vodja Skupine pisalk šempavskih pirhov, • Tatjana Šalej Faletič in • Facebook stran Krajevne skupnosti Poljubinj-Prapetno.

AKCIJA MOJA KNJIŽNICA – DEVETIČ

Tolmin – Prvi dan aprila se je v tolimnski knjižnici ob zaključku akcije Moja knjižnica – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin in ob mednarodnem dnevu knjig za otroke odvijala izobraževalna predstava za otroke Samotni otok v izvedbi animatorjev Fun Science.

Z zabavnimi in zanimivimi poskusi

APRILA SE JE Z IZOBRAŽEVALNO PREDSTAVO zaključila letošnja akcija Moja knjižnica. Uspešno jo je končalo 76 tretješolcev iz Zgornjega Posočja ter 33 učencev in varovancev Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami ter Varstveno delovnega centra Tolmin. **Foto: arhiv Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin**

sta profesor ter njegov asistent otrokom pokazala, kako sta preživela na Samotnem otoku in se z njega tudi rešila. S pomočniki – otroki iz nasmejanega in navdušenega občinstva – sta s pomočjo čarobnega praška napihnila balon, s katerim sta

želela zapustiti Samotni otok. Pojasnila sta skrivnost dviganja in upadanja vode v morju. S poskusom z jajcem v steklenici sta nam pokazala razliko med zunanjim in notranjim tlakom, izstrelila sta raketo na stisnjen zrak. Tako sta nas povsem

minke, Zadlaz, Kneža, Bača, Porezen, Podbrdo, Kacenpoh, Hotenja in Kopovišče).

NASLOV KNJIGE: Začetki načrtnega gospodarjenja z gozdovi na Slovenskem: Flameckovi in Lesseckovi načrti za Trnovski gozd ter bovške in tolminske gozdove, 1769-1771. UREDIL: **Franč Perko, Edo Kozorog, Andrej Bončina**. IZDALI: Zveza gozdarskih društev Slovenije - Gozdarska založba, Zavod za gozdove Slovenije, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete. KRAJ IN LETO IZDAJE:

Ljubljana, 2014. ŠTEVILO STRANI: 416. NAKLADA: 400 izvodov. FORMAT: 21,5 × 30 cm. VEZAVA: trda.

Poziv k petju

Po tem, ko je leta 2013 izšel prvi zvezek skladb **Hrabroslava Volariča**, sta Javni sklad in Območna izpostava Tolmin konec preteklega leta izdala še drugi zvezek njegovih skladb. V njem bodo zborovodje mešanih zborov našli 18 skladb, dve skladbi pa sta namenjeni tudi dekleškim oziroma ženskim zborom. Po uvodnih besedah **Silve Seljak** in **Ambroža**

Čopija najdemo strnjen **Volaričev življenjepis Erike Bizjak**, ob koncu zvezka pa je objavljen tudi njegov zborovski opus, v katerem najdemo popis vseh njegovih skladb za moške, mešane, ženske in otroške zборе ter samospeve.

NASLOV KNJIGE: Poziv k petju. Izbrani mešani in dekleška zbora. ZBIRKA: Sozvočje Posočja, 2. zvezek. AVTOR: **Hrabroslav Volarič**. IZBOR GRADIVA: **Stojan Kuret** in **Ambrož Čopi**. UREDNICA: **Silva Seljak**. IZDALA: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti z Območno izpostavo Tolmin. KRAJ IN LETO IZDAJE: Ljubljana, Tolmin, 2014. ŠTEVILO STRANI: 230. NAKLADA: 300. FORMAT: 17 × 24 cm. VEZAVA: mehka.

Slavčkov odmev

»Kot urednica sem zelo vesela, da smo po osmih letih izhajanja našega Slavčkovega odmeva uspeli natisniti tematsko številko Pot k miru. Prvo številko tega šolskega časopisa smo leta 2007 še fotokopirali, že druga pa je izšla v barvah kot spletni časopis,« je povedala **Martina Kozorog Kenda** in dodala, da je bil to prvi šolski spletni časopis v Sloveniji. Ustvarjalci so zanj prejeli tudi priznanje za Naj za

četke v šolskem letu 2006/2007. Nov tematski časopis, posvečen počastitvi stoletnice začetka prve svetovne vojne, lahko dobite v knjižnici šole, v e-obliki pa si ga lahko ogledate na spletni strani <http://bit.ly/1FQ7360>.

NASLOV ČASOPISA: Slavčkov odmev: tematska številka: Pot k miru. UREDNICA: **Martina Kozorog Kenda**. IZDALA: OŠ Simona Gregorčiča Kobarid. KRAJ IN LETO IZDAJE: Kobarid, 2015. ŠTEVILO STRANI: 28. FORMAT: 29,5 × 41,9 cm.

Pripravila: **Tatjana Šalej Faletič** in **Edo Kozorog**

Utrinki

prepričala, da sta kemija in fizika zelo zanimivi ter zabavni znanosti, ki prežemata naše življenje, čeprav se tega niti ne zavedamo.

V letošnjem šolskem letu je z 12 prebranimi knjigami v akciji Moja knjižnica - Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin sodelovalo in jo uspešno končalo 76 tretješolcev iz Zgornjega Posočja. Za svoj bralni trud so po zaključku predstave prejeli priznanje, za nagrado pa mp3 predvajalnik.

Poleg tretješolcev je akcijo uspešno zaključilo tudi 33 učencev in varovancev Podružnične šole za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami ter Varstveno delovnega centra Tolmin. Nagradjeni so bili z družabnimi igrami.

Tudi letošnja akcija Moja knjižnica se je z več kot 58-odstotno udeležbo tretješolcev zelo uspešno končala. V naslednjem šolskem letu pa nas čaka jubilejna, že deseta tovrstna akcija.

Alenka Mahajnc, bibliotekarka

ZBOROVODKINJA KOVAČIČEVA S SVOJIMI ZBORI POBRALA KAR ŠEST PRIZNANJ

Nova Gorica - Na letošnjem zaključku Regijskega tekmovanja otroških in mladinskih pevskih zborov Primorske 2015, ki je 20. maja potekalo v Novi Gorici, je nastopilo 14 zborov in več kot 500 otrok. Med njimi so se poslušalcem predstavili tudi trije pevski zbori iz OŠ Franceta Bevka Tolmin, ki jih vodi zborovodkinja **Barbara Kovačič**.

Otroški pevski zbor (OPZ) omenjene šole je z 92 točkami prejel zlato priznanje z odliko in se v skupnem seštevku med desetimi prejemniki zlatih odličij uvrstil na drugo mesto. Zlato priznanje je prejel tudi OPZ Škrjančki iz OŠ Tolmin, ki si je pripel 80,3 točke.

Med mladinskimi pevskimi zbori (MPZ) pa je zlato priznanje z odliko

ZBOROVODKINJA BARBARA KOVAČIČ je s svojimi tremi zbori na regijskem tekmovanju pobrala kar šest priznanj: dve zlata z odliko, eno zlato in tri posebna priznanja. Foto: arhiv Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica

prejel še MPZ OŠ Franceta Bevka Tolmin. Ta si je v konkurenci treh zborov v svoji kategoriji prislužil neuradni naziv »zlat med zlatimi«. Isti zbor je nato prejel še dve posebni priznanji. Ne le, da je bil proglašen za najboljši mladinski zbor, po mnenju žirije je tudi najbolje izvedel slo-

vensko ljudsko skladbo Ena ptička priletela v priredbi **Črta Sojarja Voglarja**. Zborovodkinja Kovačičeva pa je s pevci OPZ OŠ Franceta Bevka Tolmin prejela še eno posebno priznanje, in sicer za najboljšo sestavo sporeda.

Z. K. P.

GOSTILI KRALJE ULICE

Dolenja Trebuša – Drugo nedeljo v maju smo člani Krajevne organizacije Rdečega križa (KORK) Dolenja Trebuša gostili Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice iz Ljubljane. Rdeča nit srečanja, s katerim smo želeli razbliniti predsodke do revnejših in brezdomcev, se je navezovala na brezdomstvo v mestu ter na vasi. Srečanje se je začelo s nedeljskim bogoslužjem, ki sta ga za brezdomce in vse, ki razvrednoteni živijo odrinjeni na robu družbe, darovala domači župnik **Vasjan Keckojevič** ter zaporniški duhovnik **Robert Friškovec**.

V nadaljevanju so nam tako imenovani kralji ulice predstavili svoj dokumentarni film Življenje je lep šport, ki govori o brezdomstvu. Ker pa prav šport že od nekdaj združuje na prvi pogled še tako različne ljudi, nas je v nadaljevanju čakal prijateljski nogometni turnir. V sklopu tega se je med seboj pomerilo šest moštev: Ekipa župana Uroša Brežana, KMN Puntar, Kralji ulice in ŠENT iz Nove Gorice, domačo čast pa sta branili domači mošči Halo banditi in Športno društvo Kuk. Medtem ko so odrasli navijali za svoje favorite ali se ob prijateljskem klepetu spoznavali s kralji ulice, so domače animatorke za otroke pripravile ustvarjalne delavnice polne živih barv in smeha.

V sklopu prireditve je potekala tudi

ŠKRATARIEJE

V zadnji številki **SOČAsnika** nam je ponovno ponagajal naš »tiskarski škrat Fon Felix«. Pri prispevku o 70-letnici smrti **Dušana Muniha - Darka** avtorice **Danice Taljat** je prišlo do nerazumevanja in posledično napačnega vsebinskega popravka. Namesto pravilne navedbe kraja obiska Boršt pri Trstu je bil narejen popravek Boršt pri Kopru – istoimenski kraj v Sloveniji. Kot je pojasnila Taljatova, ki je bila pred leti pobudnica za ponovno oživetev sodelovanja med krajema, ki ju je tragična zgodovina usodno povezala, je omenjeni mostarski rojak in narodni heroj padel v Borštu pri Trstu v današnji Občini Dolina v Italiji. Za napako se avtorici in bralcem opravičujemo.

Uredništvo SOČAsnika

akcija zbiranja rabljenih športnih oblačil in druge opreme za brezdomce. Z dogodkom smo vsekakor dokazali, da bi naše skupno sobivanje s takšnimi nekoliko drugačnimi prireditvami lahko bilo še polnejše. Takšni dogodki, ki jih lahko uresničimo že z malce dobre volje, pa nas hkrati opominjajo, da različnost ni napačna, ampak nas prav ta dela unikatne in nam hkrati omogoča, da drugačnost spoznavamo ter sprejemamo.

Sara Pirih, članica KORK
Dolenja Trebuša

HUMANITARNI TREBUŠANI – Rdeča nit srečanja s člani Društva za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice iz Ljubljane, ki je sredi maja potekalo v Dolenji Trebuši, se je navezovala na brezdomstvo v mestu ter na vasi. **Foto: Igor Vezovnik**

Utrinki

NA TRADICIONALNI PRVOMAJSKI IZLET MOTO KLUBA SOČA TOLMIN se je letos odpravilo 44 motoristov in podpornikov. Njihov končni cilj je bil otok Pag. **Foto: arhiv kluba**

GEO KONFIN

geodetske storitve d. o. o.

Geodetsko podjetje z izkušenimi geodeti.
Strokovno, prijazno in kakovostno.
Kontaktirajte nas. Za vas bomo izpeljali
ugodno geodetsko storitev.
www.geokonfin.si

Naslov: Trg maršala Tita 7, 5220 Tolmin,
GSM: 041 448 808 (Borut), 031 878 988 (Martina),
Tel.: 05 996 71 13, e-pošta: info@geokonfin.si

GOZDARSTVO UROŠ TOMAŽINČIČ S.P.

- **Odkup** lesa na panju
- **Posek** lesa
- **Spravilo** lesa s traktorjem in gozdarsko žičnico (do 800 m)
- **Prodaja drv** za kurjavo
- **Prevoz** lesa s kamionom

Soška 5, Tolmin • E: www.gozdarstvo-tomazincic.si • M: 041-263-782

MOTORISTI PONOVO NA JADRANU

Pag (Hrvaška) – Člani Moto kluba Soča Tolmin so se konec aprila odpravili na tradicionalni prvomajski štiridnevni izlet z motorji. Letos so za končni cilj že drugi izbrali otok Pag. Na pot se je podalo kar 44 motoristov in podpornikov z 28 motorji. Da bi bila vožnja vsem v zadovoljstvo, so udeleženci potovali v več skupinah. Prilagodili so jih fizičnim in psihičnim zmožnostim

voznikov ter tistim, ki ritem vožnje prilagajajo užitek, ki jih ponuja narava.

Člani moto kluba se zavedajo, da s takimi dejavnostmi utrjujejo znanje varne vožnje, hkrati pa razvijajo čut za skupnost in odgovornost ter solidarnost do udeležencev v prometu. Prijetno tople pomladne dni so izkoristili za plovbo na otok Ist, spoznavanje obmorskih krajev in obisk motorističnih prijateljev.

Olga Zgaga, Društvo Baška dediščina

Datum	Kraj	Prireditev	Informacije
5. 6. (15.00)	TOLMIN	Predavanje ISO 9001:2015 – Novosti in spremembe, ki jih prinaša nova izdaja, predavatelj Gorazd Leban	Damijana Kravanja: 05/38-41-511 (predhodne prijave)
5. 6. (20.00)	KOBARID, Kobariški trg	Super (z)godba od klasike do rocka – Pihalni orkester Divača in Pihalni orkester Koper	www.kobarid.si
6. 6. (10.00)	TOLMIN, Galerija SDK	Mi smo? Mi bomo! Delavnica: Hočemo rešitve, iščemo rešitve!	KTŠ
6. 6.	TOLMIN, Klanec	Klan'c 2015	MePZ »Canto ergo sum«: facebook.com/mpzCES
6.–7. 6.	DREŽNICA	Dan odprtih vrat muzejske zbirke prve svetovne vojne Botognice	Mirko Kurinčič: 031-743-023
7. 6. (9.00)	KOBARID, parkirišče pri TIK	Info moto točka (v primeru slabega vremena bo prireditev preložena)	www.kobarid.si
7. 6.	DREŽNICA	Drežnica v veliki vojni 1915–1917 (17.00: sveta maša za vse žrtve vojne, 18.30: predavanja; več na http://url.sio.si/hhF)	KS Drežnica
9. 6. (17.00)	KOBARID	Delavnica metode EFT – Bližnjica do boljšega počutja, izvajalka Snežana Kragelj	Damijana Kravanja: 05/38-41-511 (predhodne prijave)
10. 6. (13.00)	MOSTNASOČI, pod šotorom	Jubilejno 20. srečanje gospodarstvenikov Primorske	Jernej Vouk: 041-743-646, www.soca-info.si
10. 6. (15.30)	TOLMIN	Delavnica Vloga socialnega varstva pri solidarnosti, soodvisnosti in odgovornosti , izvaja Kristina Šturm Leban	Martina Smolnikar: 05/38-41-884 (predhodne prijave)
10. 6. (16.00)	TOLMIN, Gimnazija Tolmin	Začetna delavnica uporabe metode EFT	Snežana Kragelj: 041-360-069
12. 6.	MOST NA SOČI, pod šotorom, Vodna hiša	Praznovanje 110-letnice obstoja TD Most na Soči in svečano odprtje slikarske kolonije Posočje 2015	Jernej Vouk: 041-743-646, www.soca-info.si
12. 6. (19.00)	KOBARID, Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«	Razstava Živalski mrtvaški ples, živali 1914–1918 avtorjev Katarine Toman Kracina in Društva za domače raziskave	Društvo za domače raziskave in Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167
12. 6. (19.00)	TOLMIN	Delavnica Kitajska telovadba za vitalnost – QI GONG , izvaja Maura Arh	Damijana Kravanja: 05/38-41-511 (predhodne prijave)
13. 6.	KRVAVEC	Dan slovenskih planinskih doživetij	PD Tolmin, M. Brešan in S. Boljat: 041-743-356
13. 6. (10.00)	LADRA, vstopno mesto	Voda za vedno – Slovenske reke 2015 , ekološko-rekreativni spust na Soči	031-605-990, info@xpoint.si
13. 6.	MOST NA SOČI	43. Noč na jezeru 2015	Jernej Vouk: 041-743-646, www.soca-info.si
14. 6.	ČENIEBOLA–ROBIDIŠČE–PODBELA	XXI. Mednarodni pohod prijateljstva, športa, kulture in glasbe (8.00 prevoz udeležencev iz Podbele v Čeniebolo, 9.30 pohod, 13.30 kulturni program in ples)	Kamp Nadiža: 05/38-49-110
14. 6. (16.00)	MOSTNASOČI, pod šotorom	70-letnica smrti narodnega heroja Dušana Muniha	Jernej Vouk: 041-743-646, www.soca-info.si
15. 6. (10.00)	TOLMIN	Delavnica Zdrav življenjski slog za mlade , izvajata Iris Bratina in Ana Volarič	031-612-069, 031-746-711 (predhodne prijave)
15. 6. (18.00)	TOLMIN	Delavnica Živeti celostno, v vsem svojem izrazu , izvaja Maja Bratuž	Damijana Kravanja: 05/38-41-511 (predhodne prijave)
18. 6. (18.00)	KOBARID, Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«	Odprtje razstave 1915 – Ženske v zaledju soške fronte	Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«: 05/38-90-167
18.–20. 6.	KOBARID in TRNOVO OB SOČI	Svetovni pokal v spustu na divjih vodah	www.socakayak.si/ep
19.–21. 6.	KOBARID	Kobariški sejem	031-409-012
20. 6.	WINDISCHE HOHE (A)	Vzpon na Tschekelnock – Čekelnok (1893 n. m.), Ziljske Alpe	PD Tolmin, S. Boljat: 051-622-962
21. 6.	PODBRDO, Na bazenu	Grapska tržnica 2015	www.baskagrpa.si
23. 6. (18.00)	TOLMIN	Delavnica Brez poškodb z Dr. Climber , pod mentorstvom plezalca Petra Mraka	Marko Leban: 05/38-41-509

Utrinki

KOLESARJENJE Z DOBRODELNO NOTO

Tolmin – Na dobrodelnem kolesarjenju, ki je prvo soboto v aprilu potekalo v tolminskem centru šolskih in občinskih dejavnosti, so se zbirala sredstva za nakup dvigala varovancem Varstveno delovnega centra Tolmin.

Prvo dobrodelno »spinning kolesarjenje«, ki se odvija na stacionarnih kolesih, je potekalo v sodelovanju z Lions klubom Soča Kobarid in Kolesarskim klubom Čebela. Udeleženci akcije so ob dobri glasbi, pozitivni ener-

Foto: Žiga Bonča

giji in motivaciji inštruktorja pedala sobnih koles vrteli dobre tri ure.

»V mesecu oktobru, ko se zaključí poletna kolesarska sezona, bomo z vadbo na sobnih kolesih nadaljevali. Ta je namreč primerna za vse starosti, ne glede na kondicijsko pripravljenost, hkrati pa ne obremenjuje sklepov in hrbtenice, zato je koristna tudi pri rehabilitaciji različnih poškodb,« je še povedal pobudnik programa vadbe in nekdanji kolesar **Blaž Bonča**.

B. B., organizator

Datum	Kraj	Prireditev	Informacije
24. 6. (19.00)	BOVEC, Kulturni dom	Praznovanje Dneva državnosti v Posočju	Občina Bovec, M. Štalc: 041-714-080
25. 6. (11.00)	KAMNICA	Dobrodelna kolesarska dirka Kamnica 2015, šteje za pokal Slovenije	Boris: 041-231-968, Matevž: 031-645-312
26. 6.	BOVEC	Soča Outdoor: kajak tekma	LTO Bovec: 05/38-41-919
27. 6.	RUT	Grparska tržnica 2015	www.baskagrpa.si
27. –28. 6.	BOVEC	Soča outdoor: Enduro	LTO Bovec: 05/38-41-919
27. 6. (20.00)	BOVEC, Cerkev Device Marije v Polju	Razstava Črtomirja Freliha: Slike s človekom vmes	Monika Ivančič Fajfar: 041-904-616
28. 6.	TATRE	Vzpon na Ovčji vrh (2024 n. m.)	PDTolmin, N. in D. Gaberšček: 031-876-010
2. 7. (20.30)	DREŽNICA	Poletje v naročju Krna: Magdalena, tolminska spevoigra Rafaela Dolenc v izvedbi KUD Igralska skupina Drežnica	ks.dreznica@gmail.com, Tilen: 031-706-963
3. 7. (20.30)	DREŽNICA	Poletje v naročju Krna: Koncert Klape Kampanel (Zagreb), ansambel Kolovrat	ks.dreznica@gmail.com, Tilen: 031-706-963
4. 7.	PLANINA RAZOR	Gremo v hribe: Zlatorogova transverzala ponosa	PD Tolmin, M. Brešan in D. Kenda: 041-743-356
4. 7.	BOVEC	Buški dan	TD Bovec: 040-348-160
4. 7. (17.00)	BOVEC, Stergulčeva hiša	Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Bovec ob občinskem prazniku	Občina Bovec, M. Štalc: 041-714-080
4. 7. (20.00)	BOVEC	Pihalni orkester Euritmia Udine (I)	Orkesterkamp: www.upol.si
4. 7. (20.30)	DREŽNICA	Poletje v naročju Krna: Koncert Vlada Kreslina in Trinajste plače	ks.dreznica@gmail.com, Tilen: 031-706-963
5. 7.	BAVŠICA	Vzpon na vrh Osojnika (1975 n. m.)	PD Tolmin, J. Flajs: 041-781-260
5. 7. (20.30)	DREŽNICA	Poletje v naročju Krna: Predstava Vinka Moderendorferja Štirje letni časi, halo P.I.Z.Z.A v izvedbi igralskega društva Amaterska skupina Neblo	ks.dreznica@gmail.com, Tilen: 031-706-963
8. 7. (20.00)	TRENTA, Informacijsko središče TNP	Free Junior Classics, koncert komornih skupin	Orkesterkamp: www.upol.si
9. 7. (20.00)	TOLMIN, Atrij Glasbene šole Tolmin	Poletni orkestrski večer	Orkesterkamp: www.upol.si
10. 7. (20.00)	BOVEC	Poletni orkestrski večer	Orkesterkamp: www.upol.si
12. 7. (11.00)	PLANINA KUHINJA	Spominška slovesnost v počastitev bojev v Krnskem pogorju	Vojko Hobič: 040-234-051
15. 7. (20.00)	BOVEC, cerkev Device Marije v Polju	Gala komorni koncert	Orkesterkamp: www.upol.si
16. 7. (20.00)	PRISTAVA LEPENA	Free Cello Classics, koncert komornih skupin	Orkesterkamp: www.upol.si
17. 7. (20.00)	BOVEC, cerkev Device Marije v Polju	Večer violončelistov	Orkesterkamp: www.upol.si
17. 7. (20.00)	TRENTA, Informacijsko središče TNP	Poletna zgodba, koncert godbe na pihala	Orkesterkamp: www.upol.si
18. 7.	TOLMIN	Puntarski pohod na Mengore	PD Tolmin, M. Vidic: 040-232-898
19. 7.	PLANINA RAZOR	Tradicionalno srečanje planincev in drugih ljubiteljev gora	PD Tolmin, M. Brešan: 041-743-356
21. 7. (20.00)	PRISTAVA LEPENA	Free Winds Classics	Orkesterkamp: www.upol.si
21. 7. (20.00)	BOVEC, Hotel Dobra Vila	Free Winds Classics	Orkesterkamp: www.upol.si
22. 7. (20.00)	BOVEC, restavraciji Pod lipco in Letni vrt	Free Symphony Classics	Orkesterkamp: www.upol.si
23. 7. (20.00)	BOVEC, cerkev svetega Urha Bovec	Gala komorni koncert	Orkesterkamp: www.upol.si
24. 7. (20.00)	BOVEC	Večer godalne glasbe	Orkesterkamp: www.upol.si
25. 7. (12.30)	PRISTAVA LEPENA, RESTAVRACIJA VANČAR ČEZSOČA, TIČARJEV DOM VRŠIČ	Glasba za kosilo	Orkesterkamp: www.upol.si
25. 7. (20.00)	BOVEC, Kulturni dom	Gala orkestrski koncert	Orkesterkamp: www.upol.si
26. 7.	PLANINA PEKOL (I)	Vzpon na Montaž – Špik nad Policami (2753 n. m.)	PD Tolmin, S. Ivančič: 041-400-439
27. 7. (20.00)	BOVEC, Kulturni dom	Gala orkestrski koncert	Orkesterkamp: www.upol.si
31. 7.–2. 8.	KORITNICA, Kamp Šorli	Festival Grapar 2015	www.baskagrpa.si

V rubriki **Koledar prireditev** objavljamo izključno prireditve, ki nam jih posredujete v uredništvo (05/38-41-502, 05/38-41-510, e-naslov: socasnik@prc.si). Informacije za objavo v naslednji številki **SOČAsnika** sprejemamo do 16. julija 2015. Objavili bomo predvidoma tiste prireditve, ki se bodo odvijale med 31. julijem in 23. oktobrom 2015.

Objava v Koledarju prireditev je **brezplačna**. Namenjena je informiranju prebivalcev, ne pa oglaševanju prireditev ali organizatorjev. Objavljamo samo naslednje podatke: datum in uro, kraj, naslov prireditve, kontaktnega organizatorja ter telefonsko številko ali e-naslov ali spletno stran. Če želite v SOČAsniku podrobneje najaviti prireditev v obliki članka, oglasa ali oglasnega sporočila, so vam informacije na voljo na spletni strani www.prc.si/socasnik/dodatno/cenik-oglasevanja. Za morebitne spremembe pri posameznih prireditvah, ki nastanejo po zaključku redakcije, ne odgovarjamo.